PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

uni pécs

2021/1

otp junior

Megszerezni a jogsit elég nagy lépés

A FELELŐSSÉG LEHETŐSÉG.

AHOGY AZ IS, HA OTP JUNIOR SZÁMLÁT NYITSZ, 24 ÉVES KORODIG HAVI 0 FT-ÉRT.

A tájékoztatás nem teljes körű, ezért az ajánlat részletes feltételeiről érdeklődj az OTP Bank fiókjaiban és a honlapunkon közzétett üzletszabályzatból és hirdetményből.

LECTORI SALUTEM!

Történelmet ír a Pécsi Tudományegyetem a 2021/2022-es tanévben. Az új fejezetet a Szenátus 2021. januári döntése alapozta meg, mely alapján fenntartót váltott egyetemünk. Augusztus elsejétől már az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány, és nem közvetlenül egy kormányzati szerv végzi a fenntartó feladatait. A folyamatról bővebben ebben a lapban is lehet olvasni – a Kuratórium tagjai külön-külön is bemutatkoznak –, a PTE központi honlapján pedig a kezdetektől külön menüpontban megtalálható minden, a modellváltással kapcsolatos történés.

Mit jelent a fenntartóváltás a gyakorlatban?

Fejlesztési és pénzügyi lehetőségeket, rugalmasabb működést – több egyeztetés kapcsán, több fórumon is elmondtam ezeket, és most is hangsúlyozom, hogy a modellváltás olyan lehetőség, melynek vonatáról nem volt szabad lemaradnunk. Arra kérek minden kollégát, álljon türelemmel a változáshoz, és tegye azt, ami korábban is a feladata volt: dolgozzon azért, hogy a lehető legjobb teljesítményt nyújtsa.

Ami biztosan nem változik, az a diplomáink értéke, valamint a minőségi oktatás, kutatás és gyógyítás iránti elkötelezettség.

Még egy csoportja van a PTE polgárainak, akiknek életében történelmi fejezet kezdődik. Az elsőéves hallgatókhoz szólnék. Mint tapasztalt vezető és mint PTE-s öregdiák néhány tanáccsal szeretném felvértezni őket az első szemeszterükhöz.

Ha minden igaz, szívük vágya a szak, melyre felvették Önöket. Hogy mit hoznak ki belőle, nagymértékben Önöktől függ. Egy jó kezdés sok mindent eldönthet. Ahhoz, hogy a célszalaghoz időben érkezzenek, ismerniük kell saját képességeiket. Éljenek okosan az idővel, tanuljanak, sportoljanak, szórakozzanak! Persze a megfelelő súlyozással... Érdemes bejárni az órákra, ha figyelnek, az nagyban megkönnyíti a felkészülést. Fontos, hogy oktatóikkal megfelelő viszonyt alakítsanak ki.

Lesznek nehézségek is. A tananyag elsajátítása nem könnyű, de kellő kitartással áttörés érhető el. Ne adják fel, a nehézségek leküzdése segít a valós életre történő felkészülésre.

Romhányi György patológus professzorunk egyik sokat idézett intelme kollégáihoz a következő volt: „Tudod, ki a legfontosabb? Az elsőéves hallgató. Mert belőle még minden lehet."

Sajnos a globális pandémiát okozó vírus köztünk van. Tartsák be az állami és egyetemi utasításokat, így számos kellemetlenség elkerülhető.

Rajtunk múlik, milyen lesz az előttünk álló két szemeszter, dolgozzunk azon, hogy a lehető legtöbbet hozzuk ki belőle. Ehhez kívánok mindannyiunknak erőt a 2021/2022-es tanévre!

Szívélyes üdvözlettel,
Dr. Miseta Attila,
a PTE rektora

ÉVKEZDÉS

Tanévet kezdeni jó. Tele van izgalommal, várakozással, lehetőségekkel. Lehetünk gólyák vagy felsőbbévesek, visszatérők, újrakezdők, minden szeptember egy új kezdet. Új tanárok, tanulmányok, órák, új arcok a folyosókon, a kollégiumokban, az esti bulikban.

Az elmúlt időszakban megtanultuk azt is, milyen, ha nem személyesen találkozunk, ha szinte minden társas érintkezés átkonvertálódik a digitális világba. Vannak tapasztalataink, jók is, kevésbé jók is. Sok hasznos tudást sajátíthattunk el, de talán többségben vagyunk azok, akik egy mégis jobban értékelik a személyes találkozásokat, mint a teamses meetingeket.

A média digitalizálódása a pandémia alatt felgyorsult, most mégis egy nyomtatott kiadványba írok egy cikket. Az egyetemi, belső információáramlás fontos médiumává vált az elmúlt két évben az univpécs.com egyetemi hírportál, ahol naprakészen mutatjuk be, mi is történik a Pécsi Tudományegyetem háza táján. Fontos, hogy a PTE még jobb láthatóságot kapjon a városban, a régióban, idehaza és külföldön is, a kommunikációnkat ezért igyekszünk sokrétűen működtetni.

A lap, amelyet most kezében tart az Olvasó, az Univ Pécs tanévkezdő kiadása, melyet azért tartottunk fontos megjelentetni, mert augusztus elsejétől egy új modellben működik tovább az egyetemünk. Ennek hátteréről, az előttünk álló lehetőségekről és kihívásokról szól a lap jelentős hányada. Emellett természetesen azt is összefoglaltuk, mi minden történt eddig az idei évben. Az Univ Pécs International angol nyelven tájékoztatja az érdeklődőket.

Az Univ Pécs két különszámmal jelentkezik ezen felül, az Univ Pécs Alumni magazin már megjelent, nagyszerű alumnijaink képregényeivel (Csordás Dániel képregénye Kemenesi Gábor kutatónkról onnan landolt a hátsó borítónkra - nekünk nagyon tetszik), plusz személyes történeteken keresztül utazunk vissza a történelemben az 1367-es egyetemalapításig. A Univ Pécs Tudomány is várható, ami egy olyan ismeretterjesztő kiadvány, amelyet tavaly jelentettünk meg először és amelyben a tudományos eredményeinket igyekszünk közérthetően bemutatni.

Magyarország legzöldebb egyetemeként igyekszünk a felesleges papírfogyasztást csökkenteni, ezért a példányszámot is a valós igényekhez igazítottuk. A Tudomány különszámban pedig kiemelt szerepet kapnak majd a zöld kutatásaink, hiszen november végén a PTE is részt vesz a Planet Budapest fenntarthatósági expón és világkiállításon, bemutatva Zöld Egyetem programunkat.

Büszkék vagyunk rá, hogy a Pécsi Tudományegyetemet idén 12 százalékkal több felvételiző, immáron elsőéves hallgató választotta. Beiskolázásunknak sikerült egy rangos nemzetközi elismerést is szereznie: a nemzetközi PR szövetség, az IPRA díját. Az IPRA Golden World Awards az egyik legrangosabb díj a PR-esek világában. A nemzetközi zsűri a rekordszámú nevező közül idén 37 kategóriában 93 nyertest választott, melyek között a PTE (a Ferling ügynökséggel közös) beiskolázási kampánya is szerepel: digitális kreativitás kategóriában lett a legjobb a világon.

Arra kérem Önöket, tájékozódjanak kiadványainkból, weboldalainkról, a PTE közösségi platformjairól (pte1367 néven érdemes ránk keresni), hiszen ezek Önöknek, Önökért, sőt szerencsés esetben Önökkel együtt készülnek!

Sikeres, élményekkel teli tanévet kívánok!

Győrffy Zoltán
kapcsolati igazgató

IMPRESSZUM

Alapító: Pécsi Tudományegyetem | Felelős kiadó: Dr. Miseta Attila rektor
Kiadó: Pécsi Tudományegyetem, 7622 Pécs, Vasvári Pál u. 4. | Főszerkesztő: Harka Éva | Lapszerkesztő: Balogh Robert | Tördelőszerkesztő: Aknai Péter | Olvasószerkesztő: Schmidt Renáta | Képszerkesztő: Csortos Szabolcs | Fotó: Csortos Szabolcs, Hársági Dorottya, Dr. Móra Arnold, UnivPécs Archív | Újságíró munkatársak: Balogh Robert, Gáll Orsolya, Gáspár Adrienn, Harka Éva, Tóth Mariann
Címlap: Csortos Szabolcs, Aknai Péter | Hirdetési tanácsadó: Dr. Cselik Bence e-mail: cselik.bence@pte.hu
Szerkesztőség: 7622 Pécs, Vasvári Pál utca 4., I. emelet 123. | Telefon: 72/501-500/12122 |e-mail: univpecs@pte.hu
http://www.univpecs.com; ISSN 1586-1767
Nyomda: Innovariant Nyomdaipari Kft. 6750 Algyő, Ipartelep 4.
A szerkesztőség kéziratokat nem őriz meg és nem küld vissza. A szerkesztőség a hirdetések tartalmáért nem vállal felelősséget.

otpbank

MODELLVÁLTÁS ÖSSZEFOGLALÓ

Eddig a Pécsi Tudományegyetem fenntartója a magyar állam, pontosabban az Innovációs és Technológiai Minisztérium volt. A kormány már 2016-ban elkezdett a magyar felsőoktatás megújításával foglalkozni. A felsőoktatási ágazati irányítás kialakította az alapítványi fenntartású egyetemek koncepcióját, annak reményében, hogy az új működési forma nagyobb szabadságot garantál az intézményeknek, általa jelentős fejlesztési forrásokhoz juthatnak, rugalmasabban, gyorsabban reagálhatnak a gazdaság igényeire.

Harka Éva | Csortos Szabolcs

A Pécsi Tudományegyetem vezetése 2021. január elején kezdett tárgyalni a modellváltás lehetőségéről, melyet intenzív kari szintű diskurzusok követtek. A végső döntést a PTE Szenátusa hozta meg január 29-ei ülésén. Nem egyszerű többség, hanem kétharmad döntött: 29 igen, 9 nem és 1 tartózkodás mellett komoly feltételekkel mondott igent a PTE a modellváltásra.

A 12 feltétel között egyebek mellett szerepelt az, hogy a Klinikai Központ a PTE integráns része maradjon; a Szenátus jogkörei nem csorbulhatnak; az egyetem dolgozóit – beleértve az egészségügy területét is – teljesítményértékelésen alapulva, megfelelően kell díjazni; a döntéshozásban a hallgatók részvételét biztosítani kell.

A modellváltással az egyetem kikerült a közvetlen állami fenntartású intézmények köréből, az alapítói, fenntartói jogokat pedig egy kifejezetten erre a célra létrehozott vagyonkezelő alapítványra ruházták át, míg az infrastruktúra az egyetem tulajdonába került.

Az Országgyűlés áprilisban elfogadta a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló törvényt, egyben létre is hozta az érintett egyetemek alapítványait.

A Pécsi Tudományegyetemet működtető Universitas Quinqeecclesiensis Alapítványt június 30-án jegyezték be. Kuratóriumának tagjai: prof. dr. Bódis József felsőoktatásért, innovációért és szakképzésért felelős államtitkár (a kuratórium elnöke); dr. Mikes Éva, a Dél-dunántúli Gazdaságfejlesztési Zóna kormánybiztosa, Pécs korábbi alpolgármestere; dr. Szili Katalin miniszteri biztos, az Országgyűlés korábbi házelnöke; Decsi István, a PTE kancellárja, valamint dr. Rappai Gábor, a PTE KTK professzora.

A modellváltás a folyamatban lévő 2021. évi felvételi eljárást és a már felvett hallgatók tanulmányait nem befolyásolja, az állami ösztöndíjas képzési forma mellett megmaradnak a jelenlegi hallgatói juttatások és az ösztöndíjak is. A diplomák értéke és elismertsége sem változik.

A Pécsi Tudományegyetemmel együtt összesen

21 felsőoktatási intézményben indul a 2021/2022-es tanév az új működési modell szerint. Idén szeptembertől több mint 180 ezer hallgató kezdi meg tanulmányait modellváltó intézményben, azaz a hallgatók közel 70 százaléka.

További infók:

https://pte.hu/hu/modellvaltas/
https://univpecs.com/rovatok/modellvaltas
https://modellvaltas.kormany.hu/

A KURATÓRIUM AZ **EGYETEMMEL, AZ EGYETEMÉRT** KÍVÁN TENNI

Megtartotta közös sajtótájékoztatóját a Pécsi Tudományegyetem rektora és a PTE fenntartói jogkörét 2021. augusztus 1-től átvevő Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány kuratóriumának elnöke. Miseta Attila és Bódis József egyaránt azt hangsúlyozták, hogy csak együtt gondolkodva, összedolgozva lehet megvalósítani az egyetemi fejlesztéseket, amelyek a régió gazdaságára is komoly hatással lehetnek. Az eseményre július 30-án került sor a Halasy-Nagy József aulában.

Harka Éva | Csortos Szabolcs

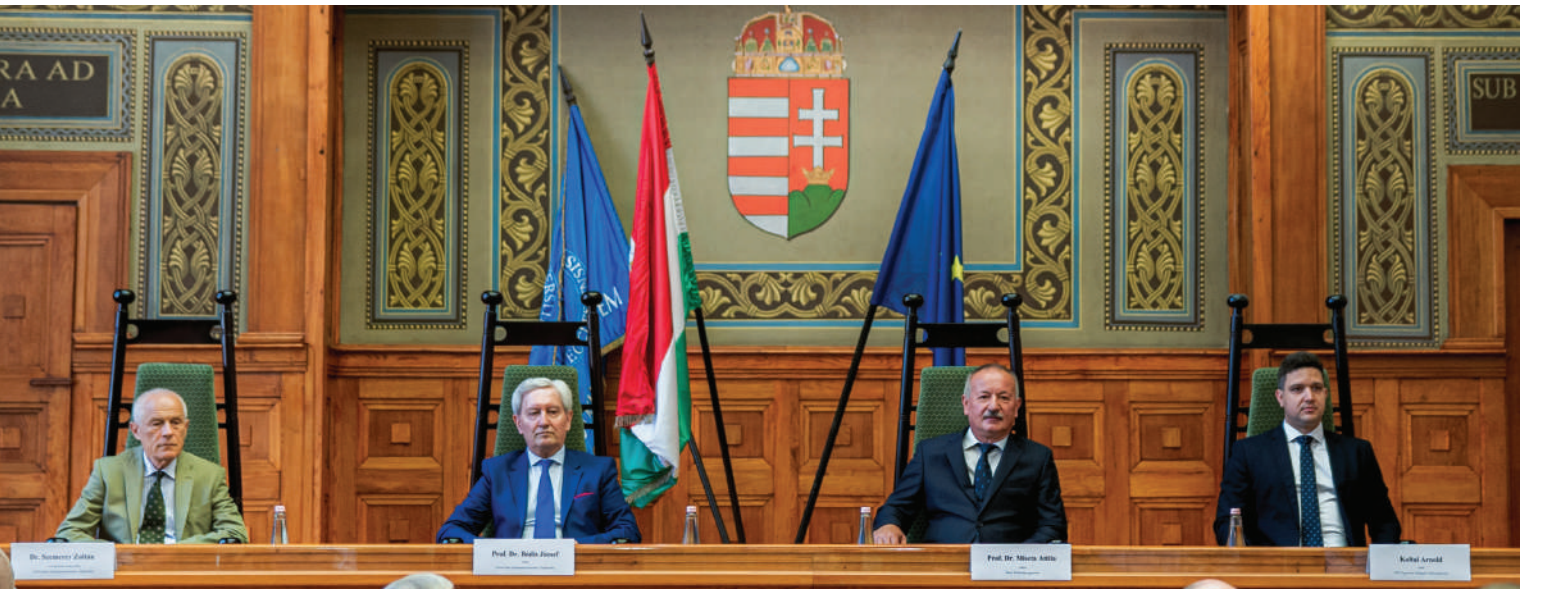

Korábban is elmondtam, és azóta sem változott a véleményem: a modellváltással új lehetőségek nyílnak meg az egyetem előtt – mondta Miseta Attila rektor a sajtótájékoztatón. *Fontos azonban, hogy ezekkel a lehetőségekkel élni is tudnunk kell! Mindannyiunknak, akik itt ülünk a teremben, tehát az alapítvány kuratóriumi és felügyelőbizottsági tagjainak, a szenátoroknak és a rektori vezetésnek egyaránt az a célja, hogy fejlesszük az egyetemet, fokozzuk annak hazai és nemzetközi szerepét, elismertségét. Ezért fogunk dolgozni a jövőben is, egy új, a reményeim szerint rugalmasabb és gyorsabb működést biztosító modellben* – hangsúlyozta a rektor.

Az alapítvány az egyetem vezetésével és a szenátussal közösen kíván az egyetemért tenni – folytatta a rektor gondolatmenetét Bódis József, az Innovációs és Technológiai Minisztérium felsőoktatásért, innovációért és szakképzésért felelős államtitkára, az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány kuratóriumának elnöke. *A felsőoktatási modellváltás érthetően mindenkiből reakciót váltott ki, mivel ez a fajta működési modell korábban nem volt ismert a magyar felsőoktatásban. A fenntartó azonban immár személyessé, beazonosíthatóvá vált, és ez a közelség alkalmat teremt arra, hogy az együtt gondolkodást, együtt cselekvést megvalósítsuk! Valóban komoly fejlesztéseket szeretnénk végrehajtani, melyek a régió számára is hatalmas előrelépést jelentenének mind gazdasági, mind tudományos szempontból. Hogy konkrétumokat is említsek: a Science Park vagy az egyetem fejlesztési csomagjának megvalósítása valamennyiünk érdeke, de fontos, hogy mindez az egyetemi vezetés, a szenátus és az alapítvány koordinációjában, a régió meghatározó szereplőinek egyetértésével történjen. Akkor lesz igazi sikertörténet a Pécsi Tudományegyetem számára ez az új korszak* – zárta gondolatait Bódis József.

„**TALÁLJUK KI** ÉS **VALÓSÍTSUK MEG** KÖZÖSEN"

Bódis József professzort aligha kell bemutatni a PTE polgárai számára: az orvoskar alumnusa, 2006–2010 között az Egészségtudományi Kar dékánja, 2010-től a PTE rektora volt két cikluson keresztül. 2018-tól az Emberi Erőforrások Minisztériumának oktatásért felelős államtitkára. Jelenleg az Innovációs és Technológiai Minisztérium felsőoktatásért, innovációért és szakképzésért felelős államtitkára. 2020 szeptemberétől a Humán Reprodukciós Nemzeti Laboratórium szakmai társvezetője. 2021. augusztus elsején a PTE fenntartót váltott, az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány kuratóriumának elnöke pedig Bódis professzor lett.

Miért tartja fontosnak, hogy a PTE élt a modellváltás lehetőségével?
2017 januárjában a Budapesti Corvinus Egyetem felsőoktatási tudományos konferenciáján vettem részt, melynek keretében rektorként és a Magyar Rektori Konferencia akkori elnökeként felvázoltam, milyen kitörési pontok állhatnak rendelkezésre a magyar felsőoktatás tekintetében. Az előadásomban megoldásként az alapítványi forma lehetősége is megjelent. Palkovics miniszter úr több helyről kapott hasonló felvetéseket, és elindult egy olyan gondolkodás, melynek célja az volt, hogy új dimenzióba helyezze a felsőoktatás egészét úgy, hogy kiküszöbölje azokat a kötöttségeket, amik a napi munkát nehézkessé tették. Úgy gondolom, az akkori brainstorming kikristályosodott, stratégiává vált, és a modellváltásban manifesztálódott.

Miért vállalta el a kuratóriumi elnöki posztot?
Meglepetésként éltem meg a felkérést, és úgy véltem, ha már ilyesmikről gondolkodtam, vitatkoztam, publikáltam, akkor mutassuk meg a gyakorlatban is, hogy ez egy működőképes forma.

Ahhoz, hogy ez az egyetem progresszíven fejlődővé váljon, nem elég sem a magam, sem a kuratórium munkája. Ez egy professzionális és közösségi tevékenység kell, hogy legyen. Egyetemi vezetők, gondolkodók és hallgatók nélkül ezt nem lehet megcsinálni. Találjuk ki közösen, hogyan tudjuk optimálisan összehangolni a céljainkat és a forrásokat. Meggyőződésem, hogy mindehhez sokak együttes munkája szükséges. Tudom és nyilvánvaló, hogy vannak, akik nem hisznek a modellváltás eredményességében, de én őket is szeretném bevonni a vitákba, a közös gondolkodásba és a programok megvalósításába. A Pécsi Tudományegyetem olyan egyetem lesz, amit mi együtt, közösen csinálunk.

Egy biztos: források tekintetében egészen más lehetőségeink lesznek. Ugyanakkor meg kell jegyeznem, hogy az oktatáson, kutatáson és gyógyításon túl az egyetemnek van egy másik küldetése is. A város és az egyetem közös lehetőségeivel élnünk kell. A PTE regionális és a határokon átnyúló szinten is komoly potenciállal bír. De először közösen össze kell raknunk egy alapos és előremutató stratégiát, mely mögé a régió szereplői is fel tudnak sorakozni.

Mit tart a legfontosabb kérdéskörnek, amire, amint lehet, változtatást javasol majd?
A legfontosabbnak azt tartom, hogy minél zökkenőmentesebb legyen az átállás. Aztán, amint az alapszabályainkat kialakítottuk, induljon el az az érdemi tevékenység, ami az egyetem fejlesztésére, átstrukturálására koncentrál. Alapvetően meg szeretném tartani az egyetemi autonómia minden lehetséges formáját, úgy, hogy mindez hatékonyabb legyen. Ami a gazdálkodási oldalt illeti: a jelenlegi, bonyolultabb mechanizmusoktól az egyszerűbb, gyorsabb dinamika felé kell elmozdulnunk, és olyan plusz bevételi lehetőségeket kell megteremtenünk, melyek korábban nem voltak elérhetők.

ÚJ SZEMLÉLETMÓDRA VAN SZÜKSÉG

Decsi István *Pécsett született, 2016-tól szülővárosa alpolgármestere volt. 2020 ősze óta kancellárként dolgozik a PTE-ért. Az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány kuratóriumának tagja.*

Miért vállalta el a kuratóriumi tagságot?
Szeretem a hazámat, szeretem Pécset és a Pécsi Tudományegyetemet. Hiszek abban, hogy az egyetem adottságai, az itt dolgozó munkatársak képességei révén valódi, regionális szempontból is jelentős fejlődést tudunk elérni, hozzájárulhatunk Magyarország céljaihoz, társadalmi, gazdasági és tudományos fejlődéséhez. Motivál, ha látom, hogy az itt zajló munka pozitív hatást fejt ki az élet számos területén. A kuratóriumi tagságot eddigi pályafutásom legfelelősségteljesebb megbízatásaként élem meg. A feladat és célok iránt érzett tiszteletem megkívánta az alapos mérlegelést, de jó szívvel és alázattal fogadtam el a felkérést. Ahogy eddigi munkáimra, úgy a kuratóriumi tagságra is szolgálatként tekintek.

Mit tart a legfontosabb kérdéskörnek, amelyek kapcsán változtatást javasol majd?
A sikeres munka alapja a szemléletbeli változás. Egy környezetére reagálni képes, rugalmas oktatási, kutatási, szolgáltatási rendszer megteremtése cél, amelyben mind munkavállalói, mind hallgatói szempontok úgy érvényesülnek, hogy az szolgálja a társadalmi és gazdasági érdekeket, biztonságot nyújtson az egyén számára is. A munka nem most kezdődött, kancellári megbízatásom óta azon dolgozom, hogy ez a szemlélet minél inkább érvényesüljön, ebben pedig partner az egyetem vezetése. Fontosnak tartom, hogy az új működési modell lehetőségeit megtapasztalva minél gyorsabban elvégezzük a belső folyamatok fejlesztését, az eljárásrendek harmonizálását és elérjük azt, hogy az átláthatóság erősítése mellett az adminisztráció szolgálja a működési rendszert és a munkatársakat, nem pedig fordítva. A belső alapokkal párhuzamosan a külső kapcsolatok rendezése, újraépítése fog zajlani. Fontos az egyetem térségfejlesztő szerepe, amely a K+F+I tevékenységek mellett a hallgatói életpályamodellek kialakítására is kiemelt hatást gyakorolhat. Az egyetemi modellváltást követő finanszírozási keretrendszer az alaptámogatás mellett fejlődést és hatékonyságot ösztönző, meghatározott indikátorok teljesítése esetén elérhető többlettámogatást is biztosít. Ezek a források az egyetem fejlődését fogják segíteni, azonban komoly egyéni és csapatszintű teljesítményt kívánnak meg. Utóbbit csak akkor tudjuk elérni, ha minden munkatárs egy hajóban és egy irányba akar haladni, így fontos a teljesítményértékelési rendszer kialakítása is.

Mennyiben fogja a kuratórium működése befolyásolni a hallgatói életet?
A hallgatók, reményeim szerint, érzékelni fogják a háttérben zajló munkát, amely révén gyorsabb ügyintéséhez, támogatói szolgálathoz, javuló infrastruktúrához férhetnek hozzá, és motivált oktatókkal, kutatókkal dolgozhatnak együtt. Szeretnénk hangsúlyt fektetni a hallgatói életpályamodellek kialakításra. Az egyetem ipari és gazdasági partnerhálózatát úgy kívánjuk fejleszteni, hogy az együttműködő vállalatok és a hallgatók között aktív, gyakorlati tapasztalatokat nyújtó kapcsolat alakuljon ki. Sok hallgató életkorából is adódóan úgy érkezik az egyetemre, hogy nincs még szilárd elképzelése a jövőjét illetően. Ez az útkeresés lehetőségeit hordozza. Olyan rendszert kell üzemeltetnünk, olyan szolgáltatásokat kell elérhetővé tennünk számukra, amely nehézségeik esetén támogatja őket, alternatívákat kínál a tanulmányaik folytatására, segíti őket új célok megtalálásában. Bízom abban és azért fogok dolgozni, hogy ezt a pozitív hatást a hallgatók minél előbb megtapasztalják.

„MÁR NEM EGY TÁVOLI INTÉZMÉNYI FENNTARTÓ FELELŐSSÉGE AZ EGYETEM JÖVŐJE"

***Dr. Szili Katalin** a PTE alumnája, a jogi karon szerzett oklevelet. Tevékeny politikai pályát tudhat magáénak, melynek során az Országgyűlés házelnöke is volt. Jelenleg miniszterelnöki megbízott, a feladata a személyes közreműködés a határon túli autonómiaügyek egyeztetési eljárásaiban. Az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány kuratóriumának tagja.*

Mennyire kísérte figyelemmel a PTE-n zajló folyamatokat a karrierje során?
A Pécsi Tudományegyetemen tanultam, jogászi diplomám mellett posztgraduális képzés keretében politológusi diplomát is itt szereztem. Címzetes egyetemi docensként a részese lehettem, de elsősorban a térség képviselőjeként támogattam, segítettem, illetve folyamatosan figyelemmel kísértem az egyetem életét, amely a régió szempontjából különösen meghatározó. A legutóbbi időkben az egyetem Diaszpóra Projekt Hálózat eseményein vettem részt, de jó néhány klinikai és kari fejlesztési elképzelést is megismerhettem.

Mennyiben jelent előnyt, hogy az egyetem élt a modellváltás lehetőségével?
A modellváltás tartalmi elemei a lényegesek. A változtatás azért kaphatott támogatást, mert a kialakított modell az államtól függetlenebb struktúrában, pénzügyi önállósággal, megszemélyesített működtetőkkel garantálja a versenyképességet. Minden kritikával ellentétben azzal, hogy az állami köldökzsinór lazább lesz, és hogy az állam az irányítás, szabályozás, ellenőrzés szerepét megtartja, az egyetemi autonómia mélyül. A kuratórium és a szenátus harmonikus együttműködése, hatékony kooperációja lehet, álláspontom szerint, ennek garanciája a hétköznapokban.

Miért vállalta el a kuratóriumi tagságot?
Az elmúlt évtizedekben számtalan alkalommal segítettem az egyetemet különböző elképzelései megvalósításában, még akkor is, amikor ez a feladataimból fakadóan nem volt kötelezettségem. A kuratórium tagjainak mindegyike, magamat is beleértve, szerepelt az egyetem által összeállított lehetséges kuratóriumi tagok listáján. Mivel előzőleg több egyetemi vezető is felkeresett, így a hivatalos megkereséskor túl sokat már nem kellett gondolkodnom. Megjegyzem, Pécsett lakom és élek, így számomra is fontos a város és a régió jövője. Ennek most új lendületet ad a dr. Mikes Éva kormánybiztos asszony és munkatársai által fémjelzett gazdaságfejlesztési zóna program, és az ezzel harmonizáló egyetemi fejlesztések sokasága. Ezzel egy kiváló ügyet szolgálhatok.

Az egyetem érdekében, de a térség gazdasági helyzetére tekintettel, milyen lehetőségeket lát további források bevonására?
Első az irányok és prioritások meghatározása, ezt követheti a zóna projekttel való harmónia megteremtése, majd a konkrét célok meghatározása. A kormányzati támogatásoknak új lendületet adhat egy, az egyes egyetemek fejlesztési elképzeléseit összefoglaló kormány-előterjesztés, továbbá az EU-s források igénybevétele. Ki kell aknáznunk az elérhető lehetőségeket. Az egyetemi kancellárián kiváló fiatal szakemberek végzik ehhez a háttérmunkát, melybe sikerült már betekintést nyernem, ugyanakkor a dékánokkal folytatott első beszélgetések is sok impulzust adtak.

Rövid és középtávon milyen fejlődési ívet képzel el az egyetem számára?
Nyilván a kuratóriumi tagok a modellváltással megszemélyesíthetők, már nem egy távoli intézményi fenntartó felelőssége az egyetem jövője. Így én egy látványos, minőségi javulást is eredményező, az egyetem vezetésével egyetértésben kialakított, nem a pártpolitikának kitett közös munkában vagyok érdekelt.

KISZÁMÍTHATÓSÁG, FORRÁSBŐVÜLÉS, PARTNERSÉG

***Rappai Gábor** professzor pécsi, a PTE Közgazdaságtudományi Kar alumnusa. Diplomája megszerzése után a PTE volt az első munkahelye: több mint 3 évtizede oktat, két cikluson (2005–2011) keresztül a KTK dékánja is volt. Jelenleg a kar egyik intézetigazgatója, 2019-től a Gazdálkodástani Doktori Iskola vezetője. Az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány kuratóriumi tagja.*

Szenátorként, valamint a Gazdálkodási, Pénzügyi és Fejlesztési Bizottság elnökeként évtizedek óta figyeli és alakítja a PTE sorsát. Hogyan látja jelenleg a PTE helyzetét ezeken a területeken?

A PTE gazdálkodását az elmúlt két évtizedben alapvetően két dolog jellemezte: forráshiány és likviditási nehézségek. Alapvetően mindkettőt a gyógyító tevékenység alulfinanszírozottsága, valamint meglehetősen speciális, időben egyenetlen finanszírozási modellje okozta. Ennek következtében a pénzügyi-gazdálkodási tevékenység legfőképpen likviditásmenedzsmentre korlátozódott; a szinte folyamatos zárolások, illetve forrásvisszatartások azt eredményezték, hogy azon bevételtermelő egységek, amelyeknek módjuk lett volna érdemi beruházásokra, elhalasztották fejlesztéseiket. Mivel pótlólagos forrás szinte kizárólag csak pályázatok útján volt elérhető, kényszerűségből kialakult az a gyakorlat, miszerint mindenre pályázunk, ami számunkra elérhető. Mindez nem segítette a kutatási kapacitások koncentrációját.

Miért tartja fontosnak, hogy a PTE élt a modellváltás lehetőségével?

Úgy vélem, a modellváltás keretében létrejövő hosszú távú (akár 25 éves) finanszírozási keretmegállapodások kiszámíthatóságot hoznak a rendszerbe, lehetővé teszik, hogy a PTE oktatási és kutatási portfóliója az egyetem valós erősségeire koncentráljon; megteremthető az a gazdasági környezet és infrastruktúra, amely az egyetemi kiválóságot szolgálja. A PTE roppant sokszínű, ha úgy tetszik, heterogén intézmény, eljött az ideje, hogy az oktatás és kutatás, a művészeti alkotótevékenység és az egészségügyi szolgáltatás ne olyan versenytársként tekintsenek egymásra, akikkel a szűkös forrásokon marakodnak, hanem olyan együttműködő partnerekként, akik a tevékenységekben rejlő szinergiákat kihasználva valóban nemzetközi láthatósággal rendelkező felsőoktatási intézményt alkotnak.

Miért vállalta el a kuratóriumi tagságot?

Az elmúlt évtizedben rendszeresen felmerült a nevem, amikor az egyetem rektorválasztásra készült, vagy éppen kancellárra várt. Mindig azzal hárítottam el ezeket a felvetéseket, hogy rektornak túl kevéssé vagyok akadémikus, kancellárnak pedig túl kevéssé bürokrata. A kuratórium feladata egy átfogó, mind az akadémiai, mind a működtetési kérdésekre reflektáló stratégia megalkotása, illetve a célokhoz vezető út felügyelete. Mindezt az egyetem érdekében végzett hatalmas és izgalmas, számomra testhezálló munkának érzem, így, amikor a miniszter úr felkérése megérkezett, kicsit sem haboztam.

Milyen lehetőségeket lát a PTE gazdasági helyzetét tekintve?

Reményeink, de ami fontosabb, információink szerint az egész magyar felsőoktatásban forrásbővülés várható. A PTE fenntartójának, az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítványnak a feladata, hogy ebből a forrásbővülésből minél több jusson a pécsi egyetemre. Már egy ideje ezen dolgozunk, és természetesen a továbbiakban is ezen fogunk dolgozni, de azt fontos tudni, hogy a „jól sikerült" hosszú távú finanszírozási keretmegállapodások csak a lehetőséget adják, a többletforrásokért elvárt többletteljesítményt az egyetemi polgároknak kell előállítani.

LEGYEN A PTE A RÉGIÓ FEJLŐDÉSÉNEK, FELZÁRKÓZÁSÁNAK MOTORJA

Dr. Mikes Éva *a pécsi jogi és közgazdasági kar alumnája. 1990–94 között Pécs alpolgármestere, 1998-tól 2006-ig parlamenti képviselő, az első Orbán-kormányban területfejlesztésért felelős államtitkár volt. Később a politikai élettől visszavonult, de abban az időszakban is területfejlesztéssel foglalkozott. A szakember 2020 ősze óta a Dél-dunántúli Gazdaságfejlesztési Zóna kormánybiztosa. 2021-ben pedig a Pécsi Tudományegyetem Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány kuratóriumának tagja.*

Hogyan látja a régió – és benne a PTE – helyzetét?
A Dél-Dunántúl az elmúlt évtizedekben leszakadó régióvá vált, bár vannak a térségben eredményes települések, mégis összességében rendkívül kedvezőtlenek a gazdasági mutatók, és sajnos ez fokozottan érvényes Baranya megyére. A PTE mint a térség immár egyetlen egyeteme, maga is érdekelt a régió fejlődésében, hiszen ez is meghatározza pozícióit – de kölcsönhatásban: a régió lehetséges fejlődésének egyik legmeghatározóbb eleme az egyetem gazdasági kapcsolatainak, befolyásának növelése, az egyetemek oktatási rangsorában elfoglalt helyének erősítése. A PTE képzési potenciálja is alapvetően befolyásolja a régió lehetőségeit. A Dél-dunántúli Gazdaságfejlesztési Zóna stratégiájában kiemelt szerepet szánunk az egyetemnek.

Miért vállalta el a kuratóriumi tagságot?
A PTE mozgástere és reagálóképessége nagyobb lehet, amennyiben azt gyors és adekvát szakmai munka előzi meg. A döntések helyben születnek, az egyetem, valamint a régió érdekeinek szem előtt tartásával. Az új modell rendkívül sok lehetőséget nyithat meg, amennyiben képesek vagyunk ezzel megfelelő módon élni – én rendkívül sok reményt és elvárást szeretnék beteljesíteni a közös munkával, kiemelt felelősségünk tudatában.

Mit tart a legfontosabb kérdéskörnek, amelynek kapcsán, amint lehet, változtatást javasol majd?
A kuratórium tagjai szerencsére különböző szakmai múlttal és tapasztalattal rendelkeznek, nyilván az én területem elsősorban az egyetem és földrajzi térsége együttműködésének optimális kihasználása, a fejlődés kölcsönhatásainak elősegítése, az egyetem fokozottabb bekapcsolása a gazdasági fejlesztésbe.

Milyen lehetőségeket, további bevonható forrásokat lát a PTE és a régió gazdasági helyzetét tekintve?
Az állami finanszírozás és a fejlesztési források mellett a térség és az egyetem együttes fejlődése kapcsán megjelenő piaci bevételeket, a gazdasági együttműködések hasznait, az egyetem helyzetéből adódó előnyök maximális kihasználását.

Mennyiben fogja a kuratórium működése befolyásolni a hallgatói életet és a PTE-n zajló oktatási-kutatási munkát?
Amennyiben a kuratórium eredményesen működik, és eredményesen csak az egyetemmel szoros és konfliktusmentes kapcsolatban működhet, úgy már rövid távon is számos területen előrébb kell lépnünk. Fejlődő, egyre fontosabb, egy egész régiót meghatározó egyetemen az oktatói-kutatói munka is elismertebb, a hallgatói lehetőségek pedig tágabbak – beleértve a munkaerőpiaci lehetőségeket is.

Rövid és középtávon milyen fejlődési ívet képzel el a PTE számára?
A PTE rövid távon nemcsak a képzései, hanem gazdasági kapcsolatai révén is a régiót meghatározó, az eddigiek folytatásaként gazdasági területen is megkerülhetetlen tényezőjévé válik; a régió fejlődésének, felzárkózásának motorja. Országos szinten az eddig is kiemelkedő képzési kapacitásait további specifikációkkal és gazdasági együttműködésekkel megerősíti, középtávon pedig Közép-Európa jól látható, biztos lábakon álló oktatási központja, még jobban bekapcsolódva a határon túli együttműködésekbe és a Nyugat-Balkán integrációjába.

LÁTVÁNYOS FEJLŐDÉS

Lapzártánk után, 2021 szeptemberében adják át hivatalosan a PTE ÁOK új épületét, mely a Modern Városok Program keretében valósul meg.

Harka Éva | Csortos Szabolcs

Magyarország Kormánya a Modern Városok Program részeként közel 25 milliárd forinttal támogatta a Pécsi Tudományegyetemet, melynek célja az intézmény versenyképességének erősítése, az oktatási és szolgáltatási portfólió fejlesztése, a külföldi hallgatói létszám növelése és az ehhez szükséges infrastrukturális feltételek biztosítása.

„Zászlóshajónak" számító nagyberuházás az orvoskari, hiszen bruttó 10,669 milliárd forintba került. A fejlesztés eredményeként új oktatási-tanulói terek jöttek létre, bővül a meglévő skill laboratórium eszközparkja, a legkorszerűbb diagnosztikai és terápiás eszközök beszerzése révén orvosi csúcstechnológiák biztosítják a képzés hátterét, fejlődik a hallgatók vonzásához és megtartásához szükséges szolgáltatási infrastruktúra, valamint teljes körű ingatlanracionalizálás valósul meg, amely kiterjed a zöldfelületekre, közlekedésre és a parkolási lehetőségekre is.

Részletek: *www.univpecs.com*

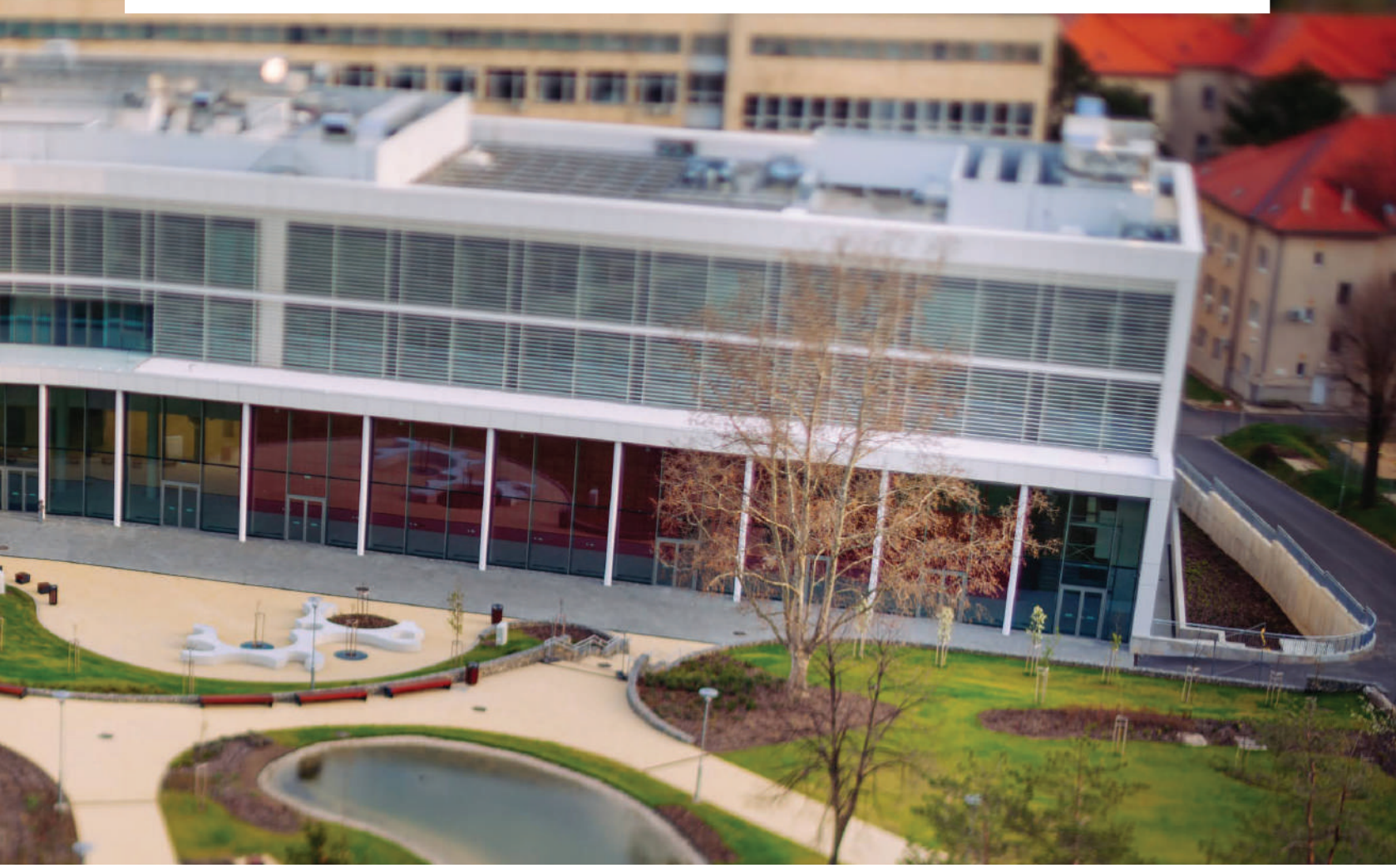

*Mintegy 2,5 milliárd forintból újultak meg a **Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar**ának pécsi belvárosi épületei, melyeket hivatalosan július 8-án adtak át. A beruházás forrását a Modern Városok Program biztosította.*

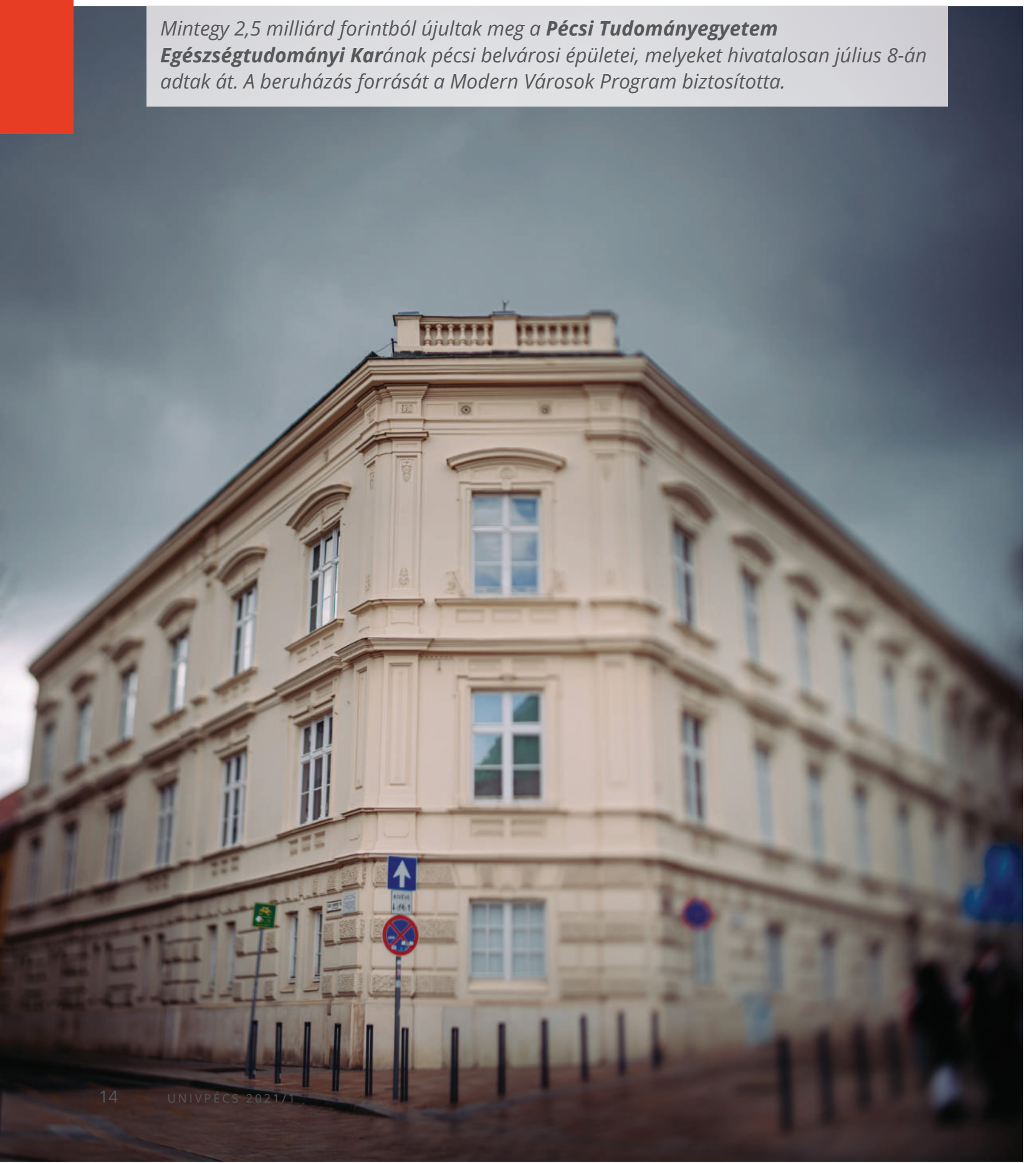

MEGÚJULTAK AZ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR ÉPÜLETEI

Balogh Robert | Csortos Szabolcs

Az épületátadáson részt vett Palkovics László innovációs és technológiai miniszter, Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere és Bódis József felsőoktatásért, innovációért és szakképzésért felelős államtitkár. Ahogy az eseményen elhangzott, a PTE Egészségtudományi Kar történetének legjelentősebb beruházása valósulhatott meg a Modern Városok Programnak köszönhetően.

Az újonnan kialakított Egészségtudományi Humán Páciens Szimulációs Központ 21. századi kórházi környezetet biztosít a hallgatók és oktatók számára, élethű, hangok kibocsátására is képes, élethű élményt adó szimulátorokkal, modern, a való életben is alkalmazott orvosi műszerekkel. A központ támogatja az egészségtudományi innovatív kutatásokat, eszközfejlesztéseket is.

A megújult épületegyüttesben olyan termet is kialakítottak, ahol minden feltétel adott egy közúti baleset vagy egy katasztrófahelyzet, például épületomlás helyszínén történő mentés szimulálására. A mentési gyakorlatot egyidejűleg több kamera és mikrofon rögzíti, így utólag minden egyes mozzanat kielemzésére lehetőség nyílik különböző nézőpontokból, a még tökéletesebb mentés megvalósításának érdekében.

FOGÁSZATI TÖMB: HAMAROSAN!

A Szigeti út – Tüzér utca – Athinay út és Lovarda utca tömbjének északnyugati részén készül a PTE Új Fogászati Elméleti tömb 5 szintes, 2750 m2 hasznos alapterületű oktatási intézménye. A benne található 61 fogászati szék a fogorvostan-hallgatók, szakfogorvos képzésben részt vevők és szakorvosi továbbképzéseken tanulók mellett a pácienseket is szolgálja majd. Ez a beruházás egy EFOP-pályázat keretében valósul meg, csaknem 7 milliárd forintnyi támogatásból.

Harka Éva | Csortos Szabolcs

A klinika monolit vasbeton vázas szerkezetű, a talajmechanika által megkövetelt alapozással. A geodéziai adottságok figyelembevételével az épületet gyalogosan északkeletről, a földszinten keresztül, míg gépjárművel délnyugatról, az alagsoron keresztül lehet majd megközelíteni.

Az épület kivitelezése 2020 márciusában kezdődött, az átadás a 2021/2022-es tanév őszi szemesztere alatt várható.

Az Erzsébet Tudományegyetem Pécsett

Centenáriumi programsorozattal ünnepel a Pécsi Tudományegyetem

Az 1912-ben Pozsonyban alapított Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem az első világháborút, valamint a trianoni békeszerződést követően néhány évig Budapesten működött, majd az 1921. évi XXV. törvénycikk ideiglenesen Pécsre helyezte át az univerzitást. Zichy Gyula püspök és Nendtvich Andor polgármester példamutató összefogása, anyagi támogatása és ingatlanfelajánlása tette lehetővé, hogy a város hároméves szerb megszállását követően alkalmassá vált az egyetemi oktatás megkezdésére. Pécsett három karon indult meg a jogász-, a bölcsész- és az orvosképzés, míg a soproni kihelyezett fakultáson evangélikus teológiát oktattak. Az egyetem pécsi működésével kapcsolatos távlati célokat gróf Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter tömören a következőképpen fogalmazta meg az 1923. október 14-én tartott tanévnyitó beszédében: **„Az Erzsébet Tudományegyetem tanári karát olyan igaz tudományos szellem hatja át, hogy meg vagyok róla győződve, hogy meg fogja alkotni itt a Mecsek alján a magyar Heidelberget.”**

A pécsi felsőoktatás történetének modern kori fejezete vette ekkor kezdetét, ami az 1367-ben alapított első magyar egyetem rövid működését követő évszázadok után ismét megteremtette a dél-dunántúli régió központjában az egyetemi képzés lehetőségét. A 21. századi pécsi egyetemi polgárok, valamint a magyar felsőfokú oktatás számára különösen fontos az 1923-as esemény, hiszen ettől kezdve – jóllehet különböző formákban, ámde – mindmáig egyetemi képzés folyik Pécsett. A közelgő centenárium megfelelő alkalmat kínál a hagyományok ápolására, az intézmény és az egyes karok történetének alaposabb megismerésére, ugyanakkor kiváló lehetőséget biztosít arra is, hogy a Pécsi Tudományegyetem széles körben láthatóvá tegye a 21. század társadalmi és tudományos elvárásaira nyújtott, jövőbe mutató innovatív válaszait. Ezt fejezi ki a 2021. szeptember 1. és 2023. október 14. között megvalósuló centenáriumi programsorozat.

pte.hu/centenarium

PÉCSRŐL AZ AMERIKAI **NATGEOBA**

Ifj. Vitray Tamás az 1888-ban alapított National Geographic *folyóirat, röviden* NatGeo *magyar kiadásának főszerkesztője, 2021-ben megkapta a PTE Pécsi Felsőoktatásért elnevezésű sajtódíjat.*

Balogh Robert | Csortos Szabolcs

Amikor láttam, hogy Jakab professzor és a pécsi Szentágothaiban működő labor – a ma divatos hadászati hasonlattal élve – a frontvonalban dolgoznak, akkor már én hívtam fel Jakab professzort. (Korábban a Mentor és junior rovat kapcsán ajánlotta Jakab Ferenc professzor Kemenesi Gábort interjúalanynak a *NatGeóba* – a szerk.) *Jakab prof elfogadta az erőszakoskodásomat, és elkészültek a cikkek. A fotósunk Kemenesi Gáborral eljuthatott a nagybiztonságú labor közelébe – csak a hármas szintű laborban fotózhatott. A fotót és a rovatanyagot az amerikai* NatGeo *is megszerette, el is kérte tőlünk, így minden idők első itthoni gyártású rovatanyaga került be fotóstul Pécsről az amerikai* NatGeóba.

COVID-KONFERENCIA

Covid-konferencián összegezték a kutatók a koronavírus-járvány kapcsán az elmúlt másfél évben szerzett tapasztalataikat július 8-án, a PTE Szentágothai János Kutatóközpontjában. A közeljövő legfontosabb lépéseit is vázolták. A vírussal való harc tudományos oldalát az Innovációs és Technológiai Minisztérium koordinálta és tette lehetővé.

Harka Éva | Csortos Szabolcs

Az oltási arány javításának szükségességére hívta fel a figyelmet köszöntőjében Dr. Miseta Attila, a PTE rektora. Dr. Jakab Ferenc, a Virológiai Nemzeti Laboratórium vezetője pedig előrebocsátotta: *Fellélegezhetünk a harmadik hullám után, a negyedik hullám előtt. A csatát megnyertük, de a háborút nem. A ma ismertetett projektek mindegyike megmutatja, hogy a maga szakterületén mindenki megpróbálja a lehető legjobbat kihozni a megoldás érdekében.*

ALAP ÉS KOORDINÁCIÓ

Gyorsan reagáltunk a vírushelyzetre – szögezte le Palkovics László. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium létrehozta a vírus elleni védekezéshez szükséges hátteret és pénzügyi alapot, majd a megelőzés, azonosítás, kezelés területén végzett koordinációt. Az azonosítás terén a H-UNCOVER projektet emelte ki a miniszter. A kór kezelése kapcsán elmondta: *Meg kellett teremtenünk annak alapjait, hogy magunk is tudjunk oltóanyagot, sőt, a Covid ellen hatásos gyógyszert gyártani, ami komoly feladat volt, mind a remdesivir, mind a favipiravir kapcsán.* Négy olyan nemzeti laboratórium is létrejött, melyek munkája közvetlenül a járvány kezeléséhez kötődött: a biotechnológiai, a járványdinamikai, a gyógyszerkutatási és a virológiai.

MAROKNYI CSAPAT – ISZONYATOS MUNKA

Dr. Jakab Ferenc, a Virológiai Nemzeti Laboratórium vezetője a járvány alatt a PTE Szentágothai János Kutatóközpontjában végzett munka elemeit villantot-

ta fel. *Azt csináltuk, amire évek alatt felkészültünk, és a Virológiai Nemzeti Laboratórium bármikor, azonnal bevethető egy új kórokozó megjelenésekor!* – jelentette ki dr. Jakab Ferenc, majd hozzátette: *Hozzávetőlegesen 450 ismert vagy újonnan szintetizált hatóanyag és egyéb vegyület, antitest tesztelése folyik. Több kutatóintézettel és kutatás-fejlesztési vállalattal dolgozunk együtt ezen a témán.* Új fejlemény, hogy a pécsi laborban ezentúl állatkísérletek végzésére is van lehetőség, és az ehhez szükséges teljes kapacitást fel tudták építeni. *Maroknyi csapatunk elképesztő munkát végzett* – tette hozzá a virológus.

GYÓGYSZER- ÉS KLINIKAI VIZSGÁLATOK

Amikor a koronavírus-járvány elkezdődött, az emberiségnek semmiféle gyógyszere nem volt ellene, és a helyzet ma is ugyanez: még nincs olyan gyógyszer, amit kifejezetten a Covid–19 ellen fejlesztettek volna ki – mondta el Kovács L. Gábor professzor. A Covid-fertőzés gyógyításával kapcsolatban két irány bontakozott ki: már létező gyógyszerek felhasználása a kór kezelésére és teljesen új gyógyszer fejlesztése. Utóbbi akár 10–12 évet is igénybe vehet. Előremutató, hogy az ITM támogatásával folyamatban van egy, a Szegedi Tudományegyetem és a Pécsi Tudományegyetem közösen végzett kutatása, az ún. HUNGEN, mely a betegség lefolyását befolyásoló környezeti tényezőket vizsgálja.

„SZÁMÍTHATNAK A **SEGÍTSÉGÜNKRE**"

***Keresztesy Veronika** a PTE ETK elsőéves hallgatója gyógytornász szakon. A koronavírus-járvány alatt az önkéntesek egyike volt.*

Harka Éva | Csortos Szabolcs

Tudom, hogy az egészségügyi pálya hivatás, nem szakma. De a helyedben frászt kaptam volna, ha kirendelnek. Ott voltunk tudósítani, amikor az első csoport elindult az Expo Centertől. Én annyira büszke voltam rátok!
Őszintén szólva felkészületlennek éreztem magam ahhoz, hogy emberekkel dolgozzak, igazából féltettem magamtól a betegeket. Végtelenül hálás vagyok a szekszárdi mentőállomás dolgozóinak, hogy türelmesen megtanítottak nekünk minden ellátandó feladatot, és amikor hibáztunk, akkor is arra mutattak rá, hogy hogyan csinálhatnánk jobban. Világos lett számomra, hogy mi a feladatom, mi a felelősségem, milyen kereteken belül kell mozognom: ettől magabiztos lettem és élveztem a munkát.

Mikor derült ki, hogy mennetek kell?
Ha jól emlékszem, novemberben kaptuk meg az első tájékoztató e-mailt arról, hogy kirendelhetőek vagyunk. Engem április elején vezényeltek Szekszárdra, azt hiszem, egy héttel a munkakezdés előtt hívtak. Először mindkét alkalommal megijedtem, aztán izgatott lettem. Úgy éreztem, hogy van egy megkerülhetetlen feladat, amiben mindannyian érintettek vagyunk, és számítanak a segítségünkre a megoldásban.

Hol teljesítettél szolgálatot és miből állt a munka?
Első- és másodéves hallgatótársaimmal voltam, többnyire a PTE vidéki képzési helyeiről jöttek a szekszárdi mentőállomásra. A feladataink közé tartozott a telefonos kiértesítés a tesztelésekről, az időpontok adminisztrálása és maga az antigéntesztek elvégzése, valamint a PCR-tesztekhez való mintavételezés a tesztelősátorokban, de házhoz is mentünk olyan páciensekhez, akik nem tudták elhagyni az otthonukat.

A kirendelés megerősített abban, hogy egészségügyi pályát választottál. Miért?
A praktikus oka ennek valószínűleg az, hogy nekem nem kellett annyit és olyan helyen dolgoznom, hogy besokalljak tőle. Megerősített a döntésemben, mert először dolgoztam páciensekkel a mintavételezés során: nyálasnak hangozhat, de nem hatott munkának, mert azt éreztem, hogy önazonosságra leltem az egészségügyi hivatásban.

Az emberek izgultak, hiszen kellemetlen a mintavétel, aggódtak, hogy megint betegszabadságra kell menni, hogyan fogják ellátni a családjukat, ha karanténba kerülnek, stb. Volt egy idős hölgy, aki ahogy belépett a sátorba, elkezdett remegni, a pulzusa 140/perc volt, nem is érezte jól magát, de mondta, hogy ne aggódjunk, amikor izgul, vele ez van. Szerencsére volt lehetőségünk néhány percre félretenni a mintavételező eszközöket és beszélgetni vele. Már nem is emlékszem, milyen elcsépelt poént mondtam, de egyszerre csak azt láttam, hogy lazán beleengedte magát a székbe, és gond nélkül le tudtam venni a mintát. Ez egy sikerélmény volt nekem. Alapvetően olyan ember szeretnék lenni, aki empatikusan és szakértelemmel tud fordulni azokhoz, akiknek a legnagyobb szükségük van rá.

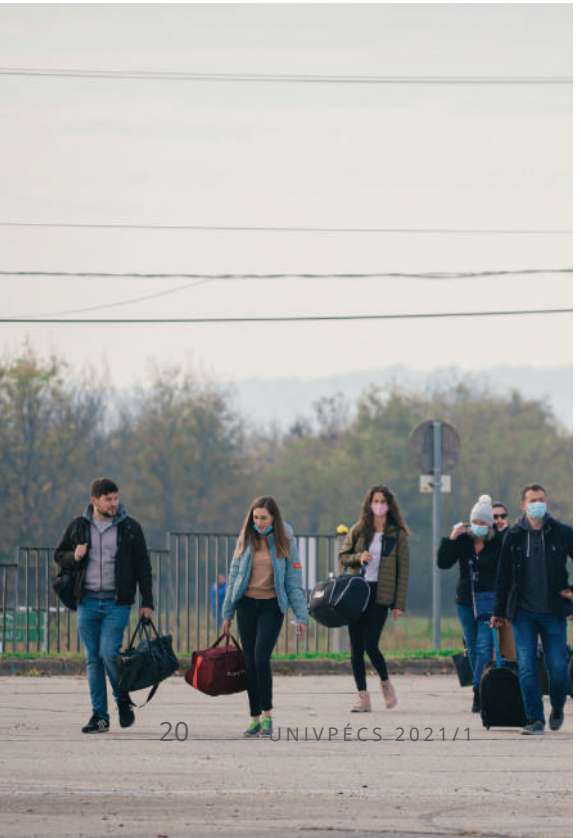

EMBERFELETTI MUNKA

A PTE Operatív Stábjának munkája az első három járványhullámban

Komoly kihívások elé állította a világot a koronavírus-járvány első három hulláma, melyekkel a PTE Operatív Stáb (PTE OS) foglalkozott. Vezetője a kezdetektől ***dr. Betlehem József*** *általános, stratégiai és kapcsolati rektorhelyettes.*

Harka Éva | Csortos Szabolcs

Visszagondolva úgy tűnik, hirtelen zúdultak ránk a járvánnyal kapcsolatos események. Mennyi idő volt a felkészülésre, mennyire kellett/lehetett improvizálni?
Eleinte az országos és a helyi számok sem tűntek olyan komolynak, amiből rögtön világjárványra lehetett volna következtetni, de a nemzetközi adatok és a kapcsolatrendszer révén érkező információk előrevetítették, hogy több, mint átlagos vírusfertőzés-hullámról lesz szó. Azt akkor senki sem tudta, hogy ilyen elképesztő mértékűvé fog duzzadni. Az egyetemen kellő elővigyázatossággal és komolysággal kezdtünk el a kérdéssel foglalkozni, tekintve, hogy a koronavírusokkal kapcsolatban a Virológiai Kutatócsoport révén már rendelkezésünkre állt tapasztalat – még ha az nem is humán kísérleteken alapult. Az országban az elsők között voltunk, akik a vírus izolálásához szükséges tudással és megfelelő eszközökkel rendelkeztek. Magyarországon az elsők között mértük a mintákban a koronavírust, egy olyan kutatási program keretében, melyet önkéntes alapon, a külföldről visszaérkező hallgatóink számára tettünk elérhetővé. A minták levételében gyorsan rendelkezésre áll a Foglalkozás-egészségügyi és Munkahigiénés Központ is.

Mik voltak a PTE OS főbb feladatai?
Az egyetem mindent megtett azért, hogy a hallgatók tanulmányai ne sérüljenek – sokszor az országos intézkedéseket megelőzve kerültek kidolgozásra az egyes szabályozók; hallatlan gyors munka zajlott. Az oktatók és az oktatást segítő dolgozók home office munkavégzését is biztosítani kellett – e tekintetben akár még a kutatások folytatására is lehetőség volt olyan területeken, ahol a kutatási folyamat szünetelése komoly veszélyt eredményezett volna az adott vizsgálat szempontjából. Harmadrészt a Klinikai Központban (KK) a betegekért küzdöttünk, elképesztő erőfeszítéssel, különösen a második és harmadik járványhullám idején. Ez utóbbi munka kívánta talán a legtöbb erőfeszítést, áldozatot és támogatást, ami szerencsére hamar megmutatkozott. Említést kell arról is tenni, hogy a Labora-

tóriumi Medicina Intézet és az Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet, valamint a Szentágothai János Kutatóközpont Virológiai Kutatócsoportja nemcsak a klinikai minták vizsgálatát végezte el, hanem több megye eredményeinek elemzését is biztosította.

A jogszabályi hátterek és ágazati ajánlások helyi keretrendszerét a PTE OS teremtette meg. Mennyire volt ez a régió speciális helyzetben, mennyi mozgástere volt a stábnak?
Proaktivitás volt jellemző a PTE Operatív Stáb teljes tevékenységére. Legtöbbször az óvatosság jegyében előbb foganatosítottuk a szükséges intézkedéseket, mint ahogy azokat megalkották volna, így a hivatalossá vált utasításokat megelőztük, volt időnk felkészülni rájuk. Speciális helyzet, hogy a közel ötezer fős külföldi hallgatói kontingensről is gondoskodnunk kellett. A nemzetközi hallgatóink egy része nem tudott hazajutni, más része az utazás korlátozásával szembesült – sokféle problémával kellett megküzdenünk, melyek megoldása nagy szervezést kívánt az oktatáson túl a karanténban lévők élelmezésén át a szálláshelyek biztosításáig. Ez utóbbiból a Kollégiumi Igazgatóság kezdettől fogva szervesen kivette a részét.

Őrületes tempóban zajlott a munka, – a Klinikai Központban napok alatt kellett kialakítani egy Koronavírus Ellátó Központot.
Kezdetben azok a kollégák voltak előnyben, akik rendelkeztek valamilyen rendkívülihelyzet-kezelési ismerettel és tapasztalattal. A koronavírus-járvány kezelése ugyanis nemcsak orvosi tudást igényelt, hanem gyors helyzetfelismerő képességet, optimális munkaszervezést és azonnali döntések meghozatalát is. Azt gondolom, hogy ez komoly tanulási folyamat volt, ami a legelején néhol nem is alakult konfliktusmentesen, de mindenki a lehető legjobb szándékkal kezdett a rendkívüli helyzet megoldásához, a későbbiekben pedig – a nemzetközi és hazai tapasztalatokat is látva – ennek a finomhangolása következhetett.

Nehéz lenne felsorolni, hányan tettek akár az MSZI, akár a KK részéről azért, hogy órák alatt, akár hétvégén is, adaptálódjunk a szükségletek változásához. Mivel az ellátási és orvosszakmai elvek is folyamatosan változtak, szükség volt a koronavírus-ellátási protokollok állandó megújítására, hogy azok a legkorszerűbb ismereteken alapuljanak. Ebben a sürgősségi és infektológia tanszékek, valamint az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet munkatársai maximálisan kivették a részüket.

Akadémiai oldalról is komoly kihívásokat tartogatott a járvány, a karok mind különbözőképpen – de a PTE OS iránymutatásait figyelembe véve – reagáltak. Mely kari intézkedést tartottad leginkább követendő nóvumnak?
A karok többsége rendkívül nyitott és tettre kész volt, előregondolkodtak és előzetesen megalapozták a döntéseiket. Sokat tettek kari szinten is a hallgatók és dolgozók tájékoztatásáért. A legnagyobb kihívást a kommunikáció jelentette feléjük is. Sok csatornán próbáltunk információkkal szolgálni – hiszen egy krízishelyzetben a folyamatos tájékoztatás sok kellemetlen félreértésnek elejét tudja venni. A PTE OS nagy hangsúlyt helyezett arra, hogy az aktuális szakmai tájékoztató anyagok, oktatási célú videók és frissített tartalmak folyamatosan rendelkezésre álljanak.

Különleges a PTE helyzete abban a tekintetben is, hogy itt van a Nemzeti Virológiai Laboratórium; a PTE oroszlánrészt vállalt a vírus kutatásában is. A KK-n pedig

oltással kapcsolatos kutatások indultak. A vírusvariánsokat is vizsgáljuk helyben?
A PTE OS tagja a Virológiai Kutatócsoport vezetője, Jakab Ferenc, e kérdésben ő lenne hivatott nyilatkozni. Az Operatív Stáb számára jó visszacsatolás volt, hogy hol tartanak a kutatások, a terápiás lehetőségeket illetően is. Egy inkubációs stádiumban lévő gyógyszer bevezetése időbe telik. De ezek a folyamatok nem álltak meg a betegszámok csökkenése után sem, és mind a mai napig tartanak. Úgy gondolom, a kutatások komoly inspirációt adtak a kutatók számára a további munkához, de az egyetem stratégiai fejlesztési irányainak is.
Ugyanakkor a PTE a koronavírus-megbetegedés ellen használt gyógyszerek klinikai kipróbálásában is részt vett, továbbá csatlakozott az országos epidemiológiai vizsgálathoz, a H-UNCOVER-hez is.

Hogy látod, hogyan teljesítettünk összességében a Covid gyógyítása terén?
Sajnos nagymértékű volt a második és leginkább a harmadik hullámban az intenzív terápiás osztályra kerültek elhalálozása – ez nemcsak pécsi, hanem világviszonylatban is elmondható. Az országos átlag körül, vagy valamivel az alatt alakultak az itteni elhalálozási adatok.

Ami a felgyógyultakat illeti, arra hívnám fel a figyelmet, hogy nem mindegy, milyen életminőségben élték túl a koronavírus-fertőzést, vagyis a poszt-Covid- ellátás most különösen fontos. Mivel a Covid utáni problémák rendkívül vegyesek – a komoly légzési, szív-érrendszeri, neurológiai, szemészeti problémáktól a szaglásvesztésig, vagy a mentális problémákig sok minden ide sorolható –, ez mindenképpen komplex szakmai összefogást igényel az utógondozásban. Ezt a területet tartom az elkövetkezendő időszak egyik legnagyobb orvosszakmai kihívásának.

Mire számítasz ősszel?
Azt gondolom, hogy az átoltottsági szinteket és a nemzetközi adatokat figyelve a negyedik hullám valószínűsíthető. Az, hogy mekkora mértékű lesz, azt az átfertőzöttség, az átoltottság, valamint az időközben megjelenő újabb vírusmutációk kombinációja dönti majd el.

A tekintetben, hogy hogyan kell kezelni egy pandémiát, sok újdonságot várhatóan nem fogunk tapasztalni, hiszen az első három hullám során a járvány minden jellegzetességét megtapasztalhattuk. Azt gondolom, több szempontból emberfeletti munka zajlott, és a tanulságokat komolyan kell venni.

ÉLETEM LEGJOBB FÉLÉVE!

Balás Blanka
gazdálkodási és menedzsment alapszak, 2. évfolyam
2021. tavasz
Karl-Franzens Universität Graz, Ausztria

Mielőtt belekezdtem a felsőoktatási tanulmányaimba a PTE-n, már tudtam az Erasmus+ program létezéséről, és hogy mindenképpen részt szeretnék venni benne. Sok ismerősöm felsőbb évekből és más intézményekből mesélt már nekem a lehetőségről, de a konkrét elhatározásra – hogy bele is vágjak – a legjobb barátnőm hatására jutottam.

Eleinte nem tudtam, mire számíthatok; a fő célom a nyelvtudásom fejlesztése volt, illetve hogy kipróbáljam magam külföldön és megtapasztaljam, mennyire vagyok képes egyedül boldogulni a mindennapokban. Ausztria mindig is vonzott, beszéltem a nyelvet, és nem mellesleg közel maradtam az otthonomhoz, ezért is esett rá a választásom. Másodlagos célom volt, hogy nemzetközi kapcsolatokat és barátságokat építsek.

Sajnos szembesültem néhány nehézséggel is, bár amikor jelentkeztem, már tudtam, hogy nem lesz minden olyan egyszerű, ahogy elképzelem. Más nyelv, sokféle etnikum és kultúra, más pénznem, magasabb életszínvonal és ezáltal magasabb árak. Nagyban megkönnyítette a mindennapjaimat, hogy nem egyedül, hanem a legjobb barátnőmmel együtt utaztunk, és ezáltal állandó segítsége és támasza lehettünk a másiknak. Nehézség volt, hogy a koronavírus-járvány közepén mentünk ki. Ez sok kellemetlenséget okozott: számtalan dokumentum a határátlépéshez, karantén...

Árban és elhelyezkedésben is kedvező kollégiumot sikerült találnunk, ahol jobbára nemzetközi diákok laktak. A fogadó intézményem a Karl-Franzens Universität volt, Graz egyik legnagyobb egyeteme. Sokkal gyakorlatiasabb az oktatási rendszer, mint itthon, nagyon kevés előadás jellegű moduljuk van, inkább tárgyias, gyakorlatias oktatási módszereket alkalmaznak. Az online vizsgázás viszont nagyon hasonló a magyar rendszerhez.

Graz rendkívül diákközpontú város. Mindenki nagyon kedves és közvetlen, de ez kiváltképp az erasmusos diákokról mondható el, roppant elfogadóak és barátságosak. A szórakozási lehetőségeink, mint ahogy minden más is, az első időszakban meglehetősen korlátozottak voltak, hiszen a Covid ezt a területét szabályozta be legjobban az életünknek. Miután kinyitottak a szórakozóhelyek és megkezdődtek az Európa-bajnokság focimeccsei, bárokban és kocsmákban követtük nyomon az eseményeket.

Az Erasmus rengeteget adott nekem és minden percét élveztem, bár be kell vallanom, hogy háromszor annyit tanultam a mobilitási félévem alatt, mint itthon! Ennek ellenére is életem legjobb félévét tudhatom magam mögött. Mind szakmailag, mind emberileg rengeteg tapasztalatot köszönhetek a programnak. Számos új baráttal is gazdagodtam. Megtanultam megoldani szituációkat, amiket korábban csak szimplán elkerültem volna. Magabiztosabb vagyok az élet minden területén. Az Erasmusnak köszönhetem azt is, hogy hosszú idő óta először körvonalazódott bennem, mik is a hosszú távú céljaim, és hogy mit kell tennem értük, illetve milyen út vezet ezek eléréséhez. Enélkül az élmény nélkül még mindig ugyanott tartanék, ahol egy éve, csak rövid távú célokkal, nem nagy tervekkel, szűkebb látókörrel, kevesebb reménnyel és magabiztossággal. A legjobb döntéseim közé sorolom, hogy jelentkeztem a programba, és hogy végigcsináltam!

Mindenkinek ajánlanám az Erasmust, aki kicsit is kalandvágyó és még keresi önmagát, vagy személyes céljait. Félévnyi mobilitást minden egyetemen kötelezővé tennék, mert egy teljesen más perspektívából látja az ember a hazáját, önmagát és a jövőjét.

DIGITÁLIS TRANSZFORMÁCIÓ A PTE-N

Elavultak a tanítás és a tanulás korábban bevett formái, a koronavírus-járvány miatt megvalósult távolléti oktatás pedig csak felerősítette azt az igényt, hogy változtatni, újítani kell a helyzeten. A probléma országos szintű. Büszkeség, hogy a PTE az erről szóló hazai és a nemzetközi diskurzus fontos szereplőjévé növi ki magát. ***Dr. Fedeles Tamás*** *oktatási rektorhelyettest és* ***Dr. Vörös Zoltán****t, a PTE Oktatás- és Tanulástámogató Munkacsoportjának vezetőjét kérdeztük.*

Harka Éva | Csortos Szabolcs

Új pedagógia

A mai generációt máshogy kell oktatni és motiválni, és ezeket az új módszereket meg kell tanulnia oktatóinknak. Világszerte probléma, és itt a PTE-n is küzdünk azzal, hogy hogyan tartsuk fenn a hallgatók érdeklődését – szögezte le beszélgetésünk elején Fedeles Tamás, majd hozzátette: *A koronavírus-járvány után sem feltétlenül kell visszatérünk az eredeti kerékvágásba: lehetőség van arra, hogy nagy létszámú évfolyam-előadások bizonyos elemei online platformokra kerüljenek, és inkább a sarokpontoknál legyenek ott személyesen is a hallgatók, de közben motiválják saját magukat, az oktatóktól kapjanak segítséget. Év közbeni tesztekkel is ellenőrizni lehet a tudást. Azt gondolom, előremutató ezen az úton elindulni. Meg is hirdettünk egy pályázatot, mely lehetővé tette 10 kurzus átalakítását. Az óriási igényt mutatja, hogy 74 jelentkező volt.*

A jelenlegi rektori vezetés kiemelten kezdett foglalkozni a problémával, az elindult folyamatokat az új oktatási rektorhelyettes személye és a koronavírus-járvány miatti távolléti oktatás katalizálta. Az Oktatás- és Tanulástámogató Munkacsoporttal egy olyan stabil csapat állt fel, melynek tagjai már rendelkeznek a megfelelő képességekkel és skillekkel. Bármely kar oktatóit át tudják segíteni a nehézségeken úgy, hogy nem csupán a technikai, hanem kifejezetten a módszertani kérdésekre reflektálnak – megválaszolva számos oktató távoktatás során feltett kérdését: mit is kell változtatni a hagyományos oktatási módszertanokhoz képest? A munkacsoport szorosan együttműködik a Kancellária Innovációs és Informatikai Igazgatóságával, mely a pandémia alatt is fejlesztette a PTE-n használatos platformokat, illetve igyekezett a technikai kérdésekben támogatni az oktatókat és hallgatókat.

Online + jelenléti = blended

2020 tavaszán egymást támogatva haladtunk a hallgatókkal a távolléti oktatást illetően. Nekem személy szerint is igen pozitív tapasztalataim vannak. De mindannyiunknak hiányzott a személyes kapcsolat, kiemelten pedig azok számára kedvezőtlen ez a hiátus, akik fiatal felnőttként újonnan lépnek be az egyetemre – mondta Fedeles Tamás. A blended oktatás jelenléti sarokpontokra alapoz, de azokat a szemeszter során többször egészíti ki online alkalmakkal és eszközökkel. Azért is a blended a kiválasztott oktatási forma a PTE-n, mert a személyes kapcsolat az oktatási folyamat szerves része. *Hogy csak egy példát mondjak: kamerán keresztül nem biztos, hogy mindenki meg akar nyilvánulni, meg tud vagy mer nyílni, és kevésbé lehet a monitoron keresztül megállapítani azt is, hogy például egy adott érvelést megértettek-e a hallgatók* tette hozzá Vörös Zoltán. Ahogy a rektorhelyettes kiegészítette: természetesen

nem feltétlenül, és nem minden képzési formában jelent ez megoldást.

Platformok

Az inkluzivitás a kulcsszavunk: nem szeretnénk senkit és senki bevett megoldását kizárni. Ugyanakkor vannak olyan igények is – és már most látható, hogy a hallgatói visszajelzések ezeket erősítik –, melyek korlátoznák a használt platformok számát. Az oktatást támogató rendszerek tekintetében sokan tapasztalták meg, hogy Teamsen kezdik, Zoomon folytatják, majd Discordon vagy Google Meetsen fejezik be a napjukat. Ez nehezíti a munkát, a hallgatók koncentrációját. Mind az oktatók, mind a hallgatók számára egyszerűbb, ha kevesebb platformot, de jobb felkészültséggel használnak. Mi kifejezetten a Teams és a Moodle használatát javasoljuk – szögezte le Vörös Zoltán. A munkacsoport vezetője arra is utalt, hogy egy átfogó felmérést végeztek a hallgatók online tapasztalatai kapcsán, amelyet az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat segítségének köszönhetően közel háromezren töltöttek ki. Visszajelzéseik értékes adatok, melyek révén egy hallgatóbarát blended rendszer alapjai építhetők ki.

Motiváció, motiváció, motiváció

A járvány kényszerítő erejének elmúltával lehet, hogy enyhül az oktatók mostani lelkesedése. *Azt gondolom, hogy a teljesítményértékelési rendszer maga is lehet motivációs tényező. A modellváltást követően egy összegyetemi, a tudományterületi specifikum igényeit figyelembe vevő teljesítményértékelési rendszerre lesz szükség, melyben az új pedagógiai megoldásokat is előtérbe kell helyeznünk. A többletmunkát természetesen igyekszünk a továbbiakban is* (a már említett kurzusátalakításban részt vevők is kaptak egy standardizált összeget a munkájukért – a szerk.) *az anyagiak terén is honorálni* – mondta e kapcsán Fedeles Tamás rektorhelyettes, aki azt is hangsúlyozta: az új megközelítés a hallgatói lemorzsolódást is csökkentheti, és kedvet ébreszthet olyan kurzusokhoz is, amelyek eddig esetleg kevésbé voltak népszerűek. *Készülő honlapunkkal is motiválni próbáljuk az oktatókat: a tudásanyagot részekre osztjuk, így a különböző szinten képzett oktatók mind megtalálhatják majd a saját felkészültségüknek megfelelő segítséget* – egészíti ki Vörös Zoltán.

n+1. hullám

Mind azt reméljük, hogy nem lesz számottevő hatása a koronavírus elkövetkezendő hullámainak a felsőoktatás-

ra nézve. Mégis felmerül a kérdés, mi lenne, ha mégis újra távolléti oktatást rendelnének el. *Nem hiszem, hogy problémát okozna még egy online félév, és az eszközhasználattal is kevésbé lenne probléma. A személyes kapcsolat viszont nagyon hiányozna. Ha még egy tanévet kényszerülnénk távolléti oktatásban lebonyolítani a járványhelyzet miatt, lefednénk egy teljes mesterképzés időtartamát, vagyis olyan hallgatók is szereznének oklevelet, akikkel döntően nem tudtunk személyesen találkozni. Ennek a következményeit szerintem még senki nem gondolta végig. Egy szakdolgozat például közös munka, kooperáció, amihez kell az, hogy ismerjük egymást és bízzunk egymásban – ez pedig a személyes kapcsolaton alapul. Szerintem ez a kooperáció hallgató és témavezetője között nem kihagyható. Ha ismét az online térbe kényszerülnénk, számomra inkább ez, és nem az eszközhasználat jelentené a problémát* – mondta el Vörös Zoltán.

Jövő és remények

A munkacsoportot egy stabil szervezeti egységgé szeretnénk őszre fejleszteni. Egyelőre egy virtuális közösség, de a fizikai térben is lesz bázisa a közeljövőben – nem titok, hogy ezt a Tudásközpontban tartjuk kivitelezhetőnek. Azt gondolom, ez a legkevesebb, ha egy 21. századi egyetem lépést akar tartani a korral és választ kíván adni a kihívásokra. Alapelvünk, hogy fokozatosan építkezünk, nem kapkodunk. Az optimális megoldások kimunkálásához idő és megfontoltság szükséges. Egyetemi szinten pedig már megszületett a digitális átállásról szóló stratégia, melynek része az infrastruktúra fejlesztése. A cél egy olyan 21. századi oktatási környezet megteremtése, amely a blended learningnek megfelelő alapokat ad. *A felszereltség és a környezet legalább fele részben meghatározza azt, hogy a hallgató szívesen jár-e be az órára* – jegyzi meg Fedeles Tamás, majd hozzáteszi: *A keretfeltételek megteremtésén is megfeszítve dolgozunk. A karok felszereltsége heterogén képet mutat. Vannak még fejlesztendő területek, de rendelkezésünkre állnak olyan zászlóshajók is, mint amilyen technikával például az ősszel átadandó új orvoskari elméleti tömb rendelkezik.* Az infrastrukturális háttér megteremtésére rendelkezésre állnak források, ám ezek megvalósulása a nehézkes adminisztráció miatt késlekedik. A megoldást a modellváltás révén remélhetőleg felgyorsuló folyamatokban látják. *Mindez azonban mit sem ér felkészült oktatói gárda nélkül – a módszertani kérdésekben a munkacsoport jelenleg kis létszámú, de lelkes csapata tud segíteni – teszi még hozzá, majd egy nagyobb ívű tervre is rávilágít: Az egyetem egészében gondolkodunk, vagyis elképzeléseinkben a PTE közoktatási intézményei is szerepelnek.*

ÖTÉVES A **PÉCS SUMMER SCHOOL** PROGRAM

Idén ünnepli megalakításának ötödik évfordulóját a nagy sikerű Pécs Summer School program, melyet 2016-ban indított el a Pécsi Tudományegyetemen a Nemzetközi Igazgatóság jogelődje, a Külügyi Igazgatóság. A Nemzetköziesítési Programban meghatározott cél volt az úgynevezett „Nyári Trimeszter" létrehozása, azaz a nyár megtöltése növekvő számú nemzetközi eseménnyel, különböző tématerületeken. Az akadémiai programokat a PTE karai biztosítják, míg a rendezvénysorozat teljes körű szervezését a Nemzetközi Igazgatóság végzi. Mára a PTE e területen piacvezetővé vált a hazai felsőoktatási intézmények között.

UnivPécs | Csortos Szabolcs

A dr. Pozsgai Gyöngyi által vezetett Study Abroad és Nyári Egyetem Iroda az elmúlt 5 év során 30 nyári egyetemet szervezett. A résztvevők száma összesen 800 fő, akik 70 országból, 4 kontinensről érkeztek. A képzésben részt vevő oktatók száma 200 fő. A PTE-s oktatók mellett külföldi vendégoktatók is meghívást kaptak. A szabadidős programok szervezésében fontos szerepet játszanak a PTE hallgatói. 80 mentorhallgatót alkalmazott a Nemzetközi Igazgatóság az öt év alatt. A 30 nyári egyetemi rendezvény összesen 350 napot ölel fel.

Az akadémiai programok mellett a nyári egyetemek a szabadidős eltöltésének rendkívül gazdag választékát is kínálják a részt vevő hallgatók számára a koncertektől az interkulturális esteken át a sportvetélkedőkig.

A nyári egyetemek kitűnő lehetőséget biztosítanak arra is, hogy a partneregyetemi kapcsolatokat elmélyítsék, és azokat új tartalommal töltsék meg. Egyedi nyári egyetemi programok kerültek megszervezésre három kínai partneregyetem, továbbá japán, amerikai, mexikói és szaúd-arábiai partnerintézmények hallgatói számára. A kínai Hangzhou Normal University évről évre egyre nagyobb számú csoportot küldött a PTE-re, a legutóbbi, 60 egyetemistát a Jack Ma Alapítvány támogatta. Három alkalommal fogadtunk olyan japán hallgatócsoportot, akik a magyar népzenéről és néptáncról tanultak a Művészeti Kar szervezésében. 5 alkalommal sikerült elnyerni a CEEPUS program támogatását az Európai Unió aktuális kihívásait tárgyaló kurzus szervezésére, valamint immár harmadik éve támogatja a Tempus Közalapítvány a magyar kulturális örökséget bemutató nyári egyetemi programot. Az idei évben két kiemelkedő egyetemi szövetség, a European Digital UniverCity (EDUC) és a Compostela Csoport hallgatói számára is megszervezésre kerülnek nyári egyetemi rendezvények.

A koronavírus-járványra reagálva 2020 nyarán a Pécs Summer School online zajlott. Számos új online közösségi program járult hozzá ahhoz, hogy a virtuális térben is közösség kovácsolódjon a hallgatókból. Nagy sikere volt például az online városnézéseknek, múzeumlátogatásoknak és a táv-gulyáslevesfőzésnek is. Az online forma ellenére többszörösére növekedett az e programokra jelentkező hallgatók száma.

Felmérések szerint a résztvevők rendkívül elégedettek: van olyan hallgató, aki már 4 alkalommal vett részt a Pécs Summer School programon, és voltak olyanok is, akik a nyári egyetem után beiratkoztak a PTE által kínált teljes diplomaprogramra.

A Pécs Summer School program sikerein felbuzdulva 2020-ban a Nemzetközi Igazgatóság elindította a Pécs Winter School programot is.

FÉLÚTON AZ **EDUC**

*Az **EDUC Szövetség** (European Digital UniverCity) az Európai Bizottság azon kezdeményezésének eredménye, amelynek keretében az utóbbi években Európában számos felsőoktatási szövetség jött létre. Az összesen 85 millió eurós, tehát mintegy 28 milliárd forintos költségvetésből dolgozó konzorciumokba tömörült felsőoktatási intézmények témacsoportokon dolgoznak. Magyarországról 11 intézmény vesz részt a munkában, köztük 2019 óta a Pécsi Tudományegyetem is.*

EDUC Iroda | Csortos Szabolcs

Az EDUC Szövetség hosszú távú céljai:

- az európai felsőoktatás megújítása és versenyképessé tétele
- nemzetköziesítés, az EDUC-koncepció fejlesztése
- egy új, moduláris és rugalmas irányítási rendszer kiépítése a partneregyetemek között
- a tagegyetemek képzési struktúrájának összehangolása és átjárhatóvá tétele
- egy új, EDUC online campus kiépítése
- virtuális és fizikai mobilitásra épülő oktatás kialakítása
- az öt ország nyelvének és kultúrájának beépítése egymás tananyagába – a közös identitás kialakítása
- EDUC oktatói és hallgatói közösség kiépítése

Az EDUC Szövetség konzorciumának tagjai:

- University of Potsdam, a konzorcium vezetője (Németország)
- University of Cagliari (Olaszország)
- Masaryk University (Csehország)
- University of Rennes 1 (Franciaország)
- University Paris Nanterre (Franciaország)
- Pécsi Tudományegyetem

EDUC online bemutatkozó esemény:

Az EDUC Szövetség első online eseményét 2020. december 1-én rendezték meg, amelyen a szövetség bemutatkozása mellett az EDUC által biztosított képzéseket, programokat, oktatási és kutatásfejlesztési lehetőségeket ismerhették meg a résztvevők. A következő online eseményre 2021 őszén kerül sor.

Gap Year ösztöndíj: A 2021-ben elindult az EDUC Szövetség új ösztöndíjprogramja. A szövetség egyetemeinek hallgatói 4–10 félévet tölthetnek egy (vagy akár több) EDUC-partneregyetemen, ahol fizikai mobilitás keretében, képzésüktől eltérő témájú tantárgyakat hallgathatnak.

EDUC-SHARE: Az EDUC-SHARE az EDUC Szövetség azon kutatási és fejlesztési része, amely a Horizon 2020, az EU legnagyobb kutatási és innovációs programjának keretében, az Európai Bizottság által indított „Tudomány a társadalommal és társadalomért" ('Science with and for the Society1 - SwafS) című felhívás nyertes pályázataként valósul meg.
Az Erasmus+-ra épülő EDUC-SHARE azzal a céllal jött létre, hogy az EDUC Szövetséget teljes mértékben integrálja az egyetemi rendszerekbe, így a szövetség az oktatás, a kutatás, az innováció, valamint a társadalmi felelősségvállalás szempontjából is betöltheti az európai értékrend szerinti küldetését.

A University of Rennes 1 által koordinált, három évre szóló kezdeményezés 2021. március 12-én indult el.

Az EDUC-SHARE fő céljai:

- hosszú távú kutatási és innovációs terv megvalósítása
- a kutatási infrastruktúra fejlesztése és megosztása
- a nagyközönség (különösen a fiatalok) tudományos életbe való minél hatásosabb bevonása
- a területi ökoszisztémák és kapcsolataik megerősítése
- az állandó fejlesztési folyamatoknak az emberi erőforrások szempontjából történő elosztása
- kutatók és ügyintézők (nem oktatói dolgozók) számára szervezett soft skill-gyakorlatok fejlesztése

Az EDUC Szövetség által nyújtott lehetőségek:
oktatóknak:

- EDUC Academy – digitális kurzusfejlesztési lehetőség, e-learning platform (Moodle) használata, folyamatos szakmai konzultációs lehetőséggel
- szakmai partnerkapcsolatok fejlesztése
- tematikus szemináriumokon való részvétel
- nyelvi képzések
- jógyakorlat-tréningek

hallgatóknak:

- ösztöndíj-lehetőségek virtuális és fizikai mobilitás keretén belül (pl. rövid távú intenzív programok, Gap Year ösztöndíj)
- készségek fejlesztése és szakmai kapcsolatrendszer kiépítése
- az EDUC hallgatói közösségében való részvétel
- tematikus szemináriumokon való részvétel
- EDUCARDS – európai diákigazolvány
- nyelvi képzések
- a PTE nem oktatói dolgozóinak:
- fizikai és virtuális tréningek, képzések
- nyelvi képzések
- jógyakorlat-tréningek

A PTE Központi EDUC Irodájának elérhetősége:
e-mail cím: *educ@pte.hu*
Telefonszám: 06/72 501-500/12424

EDUC-weboldalak és közösségimédia-oldalak:
A PTE EDUC weboldala: https://pte.hu/hu/educ
EDUC-weboldal: https://educalliance.eu/

Az EDUC-közösség Facebook-csoportjai:
EDUC Facebook-oldal:
https://www.facebook.com/educunivercity
hallgatóknak:
https://www.facebook.com/groups/331691031364602
oktatóknak:
https://www.facebook.com/groups/354952418971810/
adminisztratív dolgozóknak: https://www.facebook.com/groups/341365720553412/
EDUC LinkedIn-oldal:
https://www.linkedin.com/company/european-digital-univercity/

A jövőben is azon dolgozunk, hogy egyre több hallgatónak és egyetemi oktatónak, dolgozónak legyen lehetősége részt venni az EDUC Szövetség képzéseiben, programjaiban, és ezáltal egy erős, egységes EDUC-közösség valósulhasson meg.

Az EDUC Szövetség aktuális lehetőségeiről és híreiről a jövőben is folyamatosan tájékoztatjuk a PTE közösségét.

KÉPVISELET NAIROBIBAN

A Pécsi Tudományegyetem vezetésével a Debreceni Egyetem, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem és az International Business School közös toborzóirodát nyitott Nairobiban, Kenya fővárosában. A júniusi avatóünnepségen beszédet mondott dr. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter, valamint dr. Miseta Attila, a Pécsi Tudományegyetem rektora. Mindketten az oktatási és kutatási kapcsolatok fontosságát emelték ki beszédeikben.

A felsőoktatás nemzetköziesítése évek óta kiemelt célja a hazai egyetemeknek és a kormányzatnak egyaránt. A nagy sikerrel működő Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram mellett folyamatos a tandíjfizető külföldi diákok számának emelkedése is. Ez azonban túlmutat a bevételgeneráláson: a nemzetközi hallgatók bevonzásával a hazai felsőoktatás minősége és versenyképessége is növekszik, amiből a hazai diákok is profitálnak.

Az ezt támogató hallgatótoborzási tevékenységben jelent mérföldkövet a kenyai tanácsadó iroda megnyitása. A Külgazdasági és Külügyminisztérium Exportfejlesztési Koordinációs Főosztályának pályázata által támogatott projekt keretében, egy Nairobi központjában lévő irodaházban kezdik majd meg a munkát. A helyi iroda vezetője Caroline Kithama, a Debreceni Egyetem alumnája, aki hitelesen tudja képviselni a magyar felsőoktatást.

A PTE Afrika Központ tevékenységét követők számára nem újdonság, hogy Kenya egyik meghatározó építésze a magyar Vámos György volt. A nevéhez Nairobi olyan meghatározó épületei kötődnek, mint a Kenya Commercial Bank épülete, a United Kenya Club székhelye vagy a Siri Guru Singh Sabha szikh templom. Ő tervezte Jomo Kenyatta, Kenya első elnökének síremlékét is. Vámos György tiszteletére emléktáblát avattak Nairobiban, a TelPosta Towersben. Az ünnepélyes alkalmon prof. dr. Tarrósy István, a PTE nemzetközi igazgatója, a PTE Afrika Központ vezetője mondott beszédet.

Az EDUC Szövetségen belül tervezünk egy közös mesterprogramot indítani afrikanisztika témában (Joint MA in African Studies), várhatóan 2023 őszén, amely Kelet-Közép-Európában egyedülálló. A hat tagegyetem körében készítettünk egy felmérést az erősségeink feltérképezésére, jelenleg ennek az elemzését végezzük. Jövőre szeretnénk pályázatot benyújtani az Erasmus Munduson belül, amely az EU egy kifejezetten közös diplomaprogramokat támogató kerete. A PTE élő jelenléttel rendelkezik az afrikai makrórégióban, számos egyetemmel, különböző tudományterületeken hallgató- és oktatócserék, valamint közös kutatások is zajlanak. A Dél-Afrikai Köztársasággal, Etiópiával, Kenyával, Ruandával, Tanzániával, Botswanával, Nigériával és Marokkóval ápolt kapcsolatrendszerét az EDUC Szövetség felsőoktatási intézményeinek együttműködésével komoly egyetemi kapcsolati háló rajzolódik ki, amelyre valószínűleg sikeresen lehet afrikanisztika programot alapozni.
prof. dr. Tarrósy István

A **V4GU KLÍMAVÉDELMI KAMPÁNY** NYERTESE: **CAMILA ALCÉRRECA CUEVAS!**

A PTE négy külföldi partneregyetemével közösen, a V4 Green Universities projekt keretében videókampányt hirdetett a tavaszi félév során, melyben saját zöld ötleteket vártak a hallgatóktól. A beküldött videók közül nemzetközi zsűri választotta ki a nyertest. A PTE-n Camila Alcérreca Cuevas nyerte a fődíjat, egy elektromos rollert.

Tóth Mariann | Csortos Szabolcs

A videóverseny nyertese a PTE MIK negyedéves építészhallgatója, aki a mexikói Metepec városából érkezett Pécsre a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogrammal. Camila Alcérreca Cuevas aktív hallgatója a PTE-nek, részt vett az *50 étel a nagyvilágból* című nemzetközi receptkönyv projektjében is, valamint Mexikó hallgatói nagykövetként segíti a leendő elsőéveseket számos kérdésben.

A Solar Decathlon építészeti fenntarthatósági versenyen induló MIK-es Lungs of the City csapatban a kommunikációs stáb tagja. A csoport vezetőjének biztatására nyújtott be pályázatot a V4GU klímavédelmi kampányában. Bár nem rendelkezett túl sok tapasztalattal a videókészítés terén, egy animációval indult a versenyen, amelynek témája az alumínium újrahasznosítása volt.

Azt vettem észre, hogy sok esetben nem teljesen egyértelmű, hogyan kell szétválogatni az újrahasznosítható szemetet. Több tudásra, tapasztalatra lenne szükségünk, hogy több dolgot meg tudjunk javítani, így kevesebb szemetet termeljünk – hangsúlyozta Camila Alcérreca Cuevas.

A versenyre beküldött rengeteg saját készítésű videóból megtudhattuk, hogy a résztvevők szerint mit lehetne másként tenni a PTE-n, vagy általánosságban a környezettudatosabb, energiatakarékosabb, egészségesebb életmód kialakítása érdekében. A kisfilmek, valamint további infók a versenyről és a többi díjazottról a PTE Zöld Egyetem Instáján érhetők el.

CSÖRGEDEZIK VAGY **KISZÁRADT?** NEM MINDEGY!

Észre sem vesszük, pedig a klímaváltozás nem csak a nagy folyóinkra, de a patakokra is hatással van. Mielőtt azt gondolnánk, hogy a probléma szó szerint nem sok vizet zavar, be kell látnunk: előbb vagy utóbb ez is negatívan hat majd az emberiségre. A tudományos világ egy évtizede figyelt fel a kisvizek kapcsán a kiszáradás jelenségére és várható hatásaira. Nemrég elindult a 16 ország kutatóit – számos európai ország mellett brazil, bolíviai, ecuadori, egyesült államokbeli résztvevőket is – tömörítő DRYvER projekt, melynek szakmai oldalát Magyarországról a PTE Természettudományi Karának Hidrobiológiai Tanszéke képviseli. Dr. Csabai Zoltán tanszékvezetőt kérdeztem a részletekről.

Harka Éva | Csortos Szabolcs, Hársági Dorottya, Dr. Móra Arnold

A klímaváltozás a patakokra is hat? Hogyan?
Az évszakok vagy az időjárás drasztikus változásaira gondolnak az emberek általában, ha a klímaváltozás kerül szóba. Pedig a háttérben más, elsőre talán kevésbé feltűnő folyamatokat is okoz: például azt, hogy a patakokban drasztikusan csökken a víz mennyisége, egyre többször száradnak ki. A DRYvER multidiszciplináris konzorciumként járja körbe a probléma minden vetületét, a vízmennyiség-változásoktól kezdve addig, hogy hogyan hat mindez az emberekre. Az első munkacsomag a víz mennyiségének változását méri, a második azt vizsgálja, hogy mindez hogyan befolyásolja az élőlényeket, a harmadik az anyagforgalommal kapcsolatos folyamatokat monitorozza, a negyedik az ökoszisztéma-szolgáltatások változását vizsgálja, az ötödik pedig arra próbál választ adni, milyen természetközeli megoldásokkal lehetne mindezt orvosolni. Erre állt össze 16 ország 25 intézményéből csaknem 100 kutató.

A patak kiszárad, aztán majd újra lesz benne víz – nem? Miért érdekelné ez az embereket?
Egy patak nemcsak arról „szól", hogy folyik benne víz,

vagy nem folyik, hanem ökoszisztéma-szolgáltatásokat ad nekünk: klímát szabályoz, részt vesz a szervesanyag-körforgásban, a belehulló leveleket fölaprózzák a benne élő lények… Egy laikus számára láthatatlan módon segíti az életünket. Amint a patakok vize elapad, megváltozik a természetben az anyagok forgalma. A patakokban élő lények nem ahhoz szoktak hozzá, hogy élőhelyük huzamosabb ideig kiszáradhat – ugyanúgy, ahogy a gyümölcsöskertben

sem ehhez az időjáráshoz szoktak a fák, és nem úgy teremnek, ahogy azt mi elvárnák.

Első körben például azzal fogunk szembesülni, hogy nincs elég víz, amivel fel tudnánk tölteni a patakon lévő halastavat. Vagy ha odamegyünk a vízfolyáshoz, az nem lesz olyan szép. A száraz periódusokban a patakokban zajló folyamatok megváltoznak, és ez előbb-utóbb a mi életünkre is nagyon komoly hatással lesz.

Hogyan zajlik a mintavételi folyamat?

Több területen dolgozunk: 9 van összesen, és ebből az egyik a magyar Bükkösdi-víz, ami egy nagyon szép kis patakrendszer. E területen jelöltünk ki 25 mintavételi helyet, ahova kéthavonta kijárunk. Mi egy 25 centis hálózott keret segítségével veszünk biológiai mintákat – magát az élővilágot nem károsítjuk ezzel –, és

azt vizsgáljuk, hogy egy adott területegységen milyen élőlények és milyen mennyiségben fordulnak elő a patakban. Közben számos környezeti paramétert is mérünk: a vízsebességet és -hozamot, a meredekséget, hőmérsékletet, a kémiai anyagok koncentrációját. A különböző időszakokban vett mintákat pedig össze tudjuk hasonlítani, hogy egy időbeli vetületet is fel tudjunk rajzolni, főleg abban a tekintetben, hogy milyen különbségek vannak a kiszáradó és a nem kiszáradó periódusok élővilága között, illetve milyen esély van arra, hogy az élőlények a kiszáradó szakaszokról visszatérjenek a nem kiszáradó részekre.

Nemcsak a vízi élőlényeket vizsgáljuk, hanem például különböző mérőeszközök kihelyezésével azt is monitorozzuk, hogy a patakban és üledékében milyen gázok keletkeznek – ezekből az adatokból is lehet a patakban lezajló folyamatokra következtetni.

Az elemzések után alkotunk egy olyan modellt, amiből kirajzolódnak majd a patakokat Európa-szerte

érintő folyamatok, beleértve azt is, hogy egy adott területen mennyire erőteljesek a változások és ez mennyire reverzibilis, vagyis vissza lehet-e fordítani.

Biztosan vannak már hipotézisek, hogy hogyan lehet ezeket megoldani.
Annyira kevés az adat, hogy jelenleg ezek valóban csak feltevések. Mindenképpen természetközeli megoldásokban gondolkodunk, azon belül is olyanokban, melyek a lehető legkevesebb beavatkozással járnak. A haltermelés kapcsán például már most felmerül egy újfajta szabályozás szükségessége: rengeteg halastavat létesítettek gátak és duzzasztások révén. Ez nem feltétlenül optimális módszer, hiszen szakaszolja a vízáramlást, így az alsó részek sokkal többször száradnak ki, mint korábban. Ezen a területen jobb lenne természetközelibb megoldást találni, például átfolyással megoldani a halastó-létesítést úgy, hogy az ne gátolja a patak folyamatos létét.

A honlapon az is szerepel, hogy „citizen science". Ez alatt mit kell érteni?
A projekt kapcsán lehetőségünk van néhány patakot megfigyelni, de még így is rendkívül kevés az adat, nem tudunk mi magunk követni minden kisebb vízfolyást. Emiatt a lakosság és az egyetemi polgárok bevonásával próbálunk információkat gyűjteni arról, hogy melyik patak mikor milyen állapotban van. Fejlesztettünk egy mobiltelefonos applikációt, amivel ez könnyen kivitelezhető. Ha valaki például sétál az erdőben, és az útját egy patak keresztezi, látja, hogy van-e benne víz, csak pocsolyák maradtak a mederben, vagy teljesen ki is száradt. Ha készít erről egy fényképet, a telefonja megadja a GPS-koordinátákat, az applikáció révén már fel is tudja tölteni a honlapunkra. Ez neki 20 másodperc, számukra viszont értékes információ. Az alkalmazás jelenleg Androidra már elérhető *(DryRivers néven kell keresni a Google Play Áruházban – a szerk.)*, de még fejlesztés alatt áll. Őszre várható a végleges verziója, amiben a tervek szerint már játékokkal és ajándékokkal is kiegészül majd az app, hogy részvételre ösztönözze az embereket. Európa bármely pontjáról szívesen fogadunk adatokat.

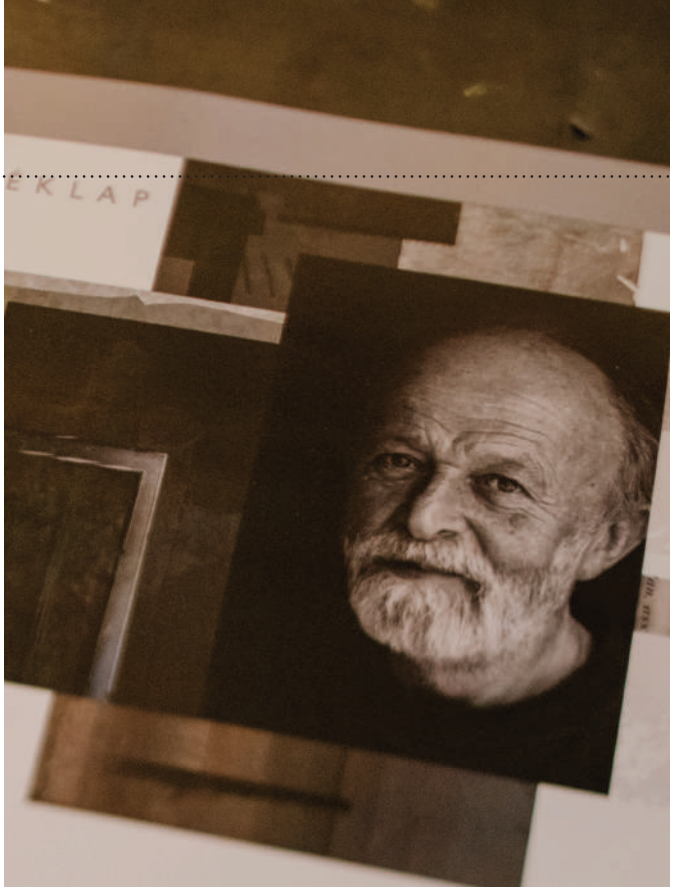

ILLÚZIÓT ALKOTÓ VONAL

Tolvaly Ernő Munkácsy-díjas festőművész, egyetemi tanár emlékére Dr. Colin Foster, a PTE Művészeti Karának volt dékánja 2010-ben festészeti díjat alapított a kiemelkedően tehetséges festőművész-hallgatók támogatására. Az első díjat 2021-ben Jenei Anita másodéves hallgató nyerte el, mestere Ernszt András.

Balogh Robert | Csortos Szabolcs

Festészeti szempontból az absztrakt, szemet kápráztató, illúziót alkotó vonalat gyakorlom. A maszkolószalag számomra elengedhetetlen alapköve a képek megszületésének, csak úgy, mint a spray-k, filcek és még sorolhatnám. Lényegében specifikusabb eszközre nincs szükségem a munkák elkészítéséhez, leginkább a megfelelő színű és fedésű filcek megtalálása okoz nagyobb kihívást. Nem beszélve arról, hogy munkáimat először mindig számítógépen szerkesztem meg, több variációt készítek, van, hogy ugyanazzal a mintázattal, de más színkombinációkkal. Azonban a számítógépen megjelent színek nem minden esetben hívhatók életre a valóságban. Igyekszem mindenre figyelni; a textúrákra, a színekre, a formák összhatásaira és mindezek együttállására.
Csak így érhetem el ezt az érdekes játékot az alkotásaimon, ami elgondolkodtatja a nézőt. Míg egy egészalakos emberábrázolásnál a néző tekintete általában kevesebb dologba tud kapaszkodni, addig az én munkáimnál a lehető legtöbb támpontot próbálok nyújtani, amelynek sokaságába végül az ember szeme bele-bele zsibong – nyilatkozta lapunknak Jenei Anita.

NEM CSAK ÜNNEPELNEK A MŰVÉSZETI KARON...

Karunk a művészet hagyományos és megújuló formáinak széles körét közvetíti – kezdi dékáni köszöntőjében a 25 éves Művészeti Kar vezetője, ***Lengyel Péter****. Interjúnkban arról faggattuk, hogy a változó egyetemi szerkezetben milyen irányba halad az MK.*

Balogh Robert | Csortos Szabolcs

Dékáni mandátumom kezdetén beszéltük át közvetlen kollégáimmal a Művészeti Kar lehetőségeit, mely célok megalapozottságát tovább erősítette az azóta történt modellváltás. Terveink szempontjából fontos a múltunk, hogy hogyan alakult ki a kar, milyen alapokra építhetünk, fontos a városi környezet és a régió művészeti közege, hogy milyen képzésekben gondolkozhatunk. A művészeti felsőoktatásban meglévő versenyhelyzetben a modellváltás új erőviszonyokat alakíthat ki, ezért a céljaink megvalósulása érdekében a határon túlra is kitekintettünk és a nemzetközi mezőnyt is figyelembe vettük.

Most milyen helyzetben van a MK a versenytársakhoz képest?
Elődeinknek köszönhetően kiváltságos a helyzetünk. Az önálló budapesti művészeti egyetemek egy-egy szakterületet képviselnek, a hozzánk hasonlóan tudományegyetemi közegben működő művészet karokon kizárólag zenei képzéseket folytatnak, Kaposváron vizuális és színházi területen folyik képzés, Egerben a vizuális nevelés van jelen. A PTE MK három művészeti területet érintő széles portfóliója egyedülálló az országban. A többi művészeti karon is felmerült a bővítés lehetősége, például Szeged és Eger esetében, de Győrben is erre törekednek. Két lehetőségünk maradt, vagy elfogadjuk azt az állapotot, ami létrejött – ebben az esetben beérnek a versenytársak és pozíciót vesztünk –, vagy tovább fejlődünk mi is. Speciális a helyzetünk, hogy a campus bérlemény. Drága, de európai szintű közegben dolgozunk, viszont nehezen tudunk bővülni. Mert bővülni szeretnénk; színházi és filmes képzésekben gondolkozunk, továbbá tánc szakot is indítanánk, de a meglévő szakjainkat is bővítenénk: keresettek a formatervezés, animáció, 3D szakok... Pécsett óriási dolog, hogy a Művészeti Kar autonóm szellemiségű iskolaként működik. Győr, Eger és Kaposvár közelebb van Budapesthez, a képzések sok esetben fővárosiakra épülnek. Pécsett szinte minden művészeti ágnak megvannak az országosan, sőt, akár még azon túl is jegyzett mesterei. A kar az indulásakor is erre épített, most is hasonló alapokra számítunk, például a Pécsi Balett esetében. Ezek a műhelyek autonóm tudtak

létrejönni, ezért tudunk önálló szellemiségű művészeti képzésekben gondolkodni.

Mit jelentene az egyetemnek a szélesebb paletta?
Olyan szinergiák alakulhatnak ki a képzések között, amilyenekre nem volt még példa. Egy operaelőadás esetében a díszlet, a zene, a színpadi mozgás is egy-egy részterülete a képzéseinknek. Az összművészet miatt unikális lenne a PTE a magyar felsőoktatásban. A budapesti egyetemek közül a saját hagyományaik védelmében egyik sem támogat egy összevont művészeti akadémiát, a vidéki művészeti karoknak pedig nem áll módjukban jelenleg, hogy ezt a célt kitűzzék maguk elé. Egyedül mi vagyunk abban a helyzetben – nem kis munka árán –, hogy elérhetjük ezt a perspektívát.

A modellváltás hogy szólhat bele a kar stratégiai terveibe?
A lehetőséget látjuk benne, alkalmazkodunk a kihívásokhoz. A karunkon elsősorban klasszikus szakok működnek, a portfólióbővítés olyan képzéseket érintene, melyek sokkal inkább piacorientáltak. Ez a szándék így kapcsolható a modellváltás ideájához. Az összművészeti kar létrejötte specifikum lenne a magyar művészeti felsőoktatásban, mely idea van akkora volumenű, bőven bír akkora szakmai tartalommal, hogy támogatást nyerjen.

„...MINT **ELHIVATOTTSÁG** JELENIK MEG"

Balogh Robert | Csortos Szabolcs

Vidovszky László zeneszerző, zenepedagógus, 1972 és 1984 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézetében tanított zeneelméletet. 1984-től a PTE jogelődje, a Janus Pannonius Tudományegyetem docense, 1993 óta egyetemi tanára, 2011 óta emeritus professzora. 1996–1999 között a Művészeti Kar dékánja. Pécsett akusztikai alapismereteket, zeneszerzést, a 20. századi zene történetét és hangszeres ellenpontot tanított.

A '90-es évek elején bármit el tudtunk képzelni. Nem volt még felsőoktatási törvény, egyfajta ex-lex állapotban dolgoztunk. Nem voltak helyszínek sem. Komoly erőfeszítéseket tettünk például arra, hogy a képzőművészeti képzés költözzön ki István-aknára. Több tanévet is így teljesítettünk, fantasztikus körülmények között és eredménnyel.

Egyszer szilveszterkor éppen egy akció zajlott, amikor betévedt egy svájci társaság, elkerekedett a szemük: egy festőiskola az erdőben! Erre abszolút nem számítottak. Végül is nem sikerült megtartani azt az ingatlant, pusztán felsőoktatási forrásokból nem is lehetett volna üzemeltetni. Rekultiválni, felújtani, a közlekedést fejleszteni országos, nemzetközi összefogással lehetett volna talán, de annak még nem volt kultúrája.

A szabály a kultúra, a művészet a kivétel. Ezt a képletet kellett megoldani. Nem volt mindig könnyű, de a pécsi EKF-pályázat pozitív értékelésében nagyon hangsúlyosan szerepelt a Művészeti Kar létrejötte és munkája.

A zenei képzés eredetileg a Zeneakadémia egy kihelyezett tagozata volt a Mátyás király utcában. Ők érthetően ragaszkodtak Liszt Ferenc nevéhez, a bevált szakmai szempontokhoz.

A mesteriskola megalapításával nem tudott mit kezdeni a bürokrácia. Ez nem a mai értelemben vett MA-képzés, hanem egy anyagelvű képzési mód. Olyan professzorok jelenléte, mint Bencsik István, Keserü Ilona, Schrammel Imre, persze megkérdőjelezhetetlenné tették a mesteriskolát, de még a diploma elnevezésével is gondok voltak.

Az én feladatom az volt, hogy a művészeti képzés különösségeit segítsem integrálni az egyetem meglévő működésébe, miközben magát a képzést is ki kellett építeni. Volt némi intézetvezetői múltam, talán ezért talált meg ez a felkérés.

Az egyetemen sokan nem értették, hogyan működik egy művészeti kar. A legegyszerűbb még a bölcsészekkel volt, de egy műegyetemi mérnökkel már nehezebben ment. Még a Zeneakadémián zajlott le a következő jelenet: az Akkreditációs Bizottság egy tagja meglátogatott egy órát, ahol jelen volt a zongorakísérő és az énekes, illetve a tanár. Az illető feldúltan rohant ki az óráról, hogy egy hallgató és két tanár?! Akkoriban folyt ugyanis a kötélhúzás, hogy hány tanárt lehet foglalkoztatni ennyi meg ennyi hallgatóhoz. Ezt nem lehet megmagyarázni annak, aki állandóan táblázatokat és rubrikákat tanulmányoz. Igaz, Angliában is láttunk olyan kurzust, hogy csak felmutattak egy rézkarcot, ennyi volt a rézkarcképzés.

A tanítás nélkülözhetetlen. A zenei újítók is azzal kezdik, hogy megismerik a zene irodalmát és eszköztárát. Sok mindent meg kell tanulni ahhoz, hogy elgondolkodhassunk: akarok-e én egyáltalán valamit kezdeni ezzel a tudással. Sokan iskolai éveik alatt virtuózok, de évtizedek múltán kiderül, hogy valami más dolguk akadt. Kierkegaard mondja, hogy „a tehetség (...) csak akkor szép, ha mint elhivatottság jelenik meg..." Ha nem lesz valaki kiemelkedő alkotó, lehet nagy tanító. Kinek erre van képessége, kinek arra, de minden nagy teljesítmény mögött ott áll egy példaadó mester. Van, aki mániákusan tanít. Kurtág azt mondta, számára az az igazi drog, ha taníthat.

MINDEN SZINTEN PÉLDA: **LAJTAI LÁSZLÓ**

Díjat alapít a 2. számú gyakorló iskola egykori legendás alapító igazgatójának emlékére családja. Lajtai László húsz éve hunyt el. Interjú fiával, Lajtai Zsolttal.

Balogh Robert | Csortos Szabolcs

Én lehetek elfogult, de úgy vélem, édesapám minden szinten példa volt. Nem a tanításra, hanem a nevelésre kötelezte el magát; ez volt az élete, talán erre született. Remek genetikával érkezett, bár egyszerű családból származott. Édesapámban volt valami isteni szikra. A gyerekek problémái érdekelték és érzékeny is volt, hamar rájött, mi a baj. Talán nevezhetem barátomnak édesapám egyik tanítványát, az Ifjúsági Ház egykori igazgatóját, Nagy Sándort, akivel szoktunk beszélni Apáról, felemlegetve sok-sok kedves emléket. Felidézte, hogy a régi nyarakon kerékpárral ment a gyerekekkel a Balatonra. Nagyon sok mindent megtett értük, minden nyáron táboroztatott és számos iskolán kívüli programot szervezett nekik. Igazából 12 hónapos tanár volt, tényleg egész évben dolgozott. Egyik nyáron történelemkabinetet építettünk a Karikásban, hungarocellbetűket vágtunk ki és ábrákat készítettünk, fiatal tanárkollégák segítettek neki. Aki nyitott szemmel ment végig a folyosón, az a történelemből annyi lényeges eseményt látott ábrázolva, hogy nem kaphatott rossz jegyet.

És Ön hogy került oda?
Engem csak az érdekelt, hogy apámmal lehessek, nem érdekelt a nyár, a meleg. A testvérem – mint minden normális gyerek – elment strandolni, én meg mentem apámmal, és ahol tudtam, segítettem. Volt rá példa, hogy csak autóztam vele, cél nélkül – a családi Trabival –, az volt a fontos, hogy vele legyek. A lelkiségemet tőle örököltem, ha tudok, én is segítek.

Ha kiderül, hogy kinek a fia, milyen reakciókat kap?
Megörülnek nekem. A díj mögé egy alapítványt állítunk, biztos vagyok benne, hogy segíteni fognak a volt tanítványai. Azok részesülhetnek a kitüntetésben, akik hasonló szellemiségben és elkötelezettséggel végzik munkájukat, mint édesapám tette. Ha az alapítvány pár év múlva úgy működik majd, ahogy szeretnénk, akkor azt tervezzük, hogy növeljük a díjazottak körét, ezzel segítve a lehető legjobban a tanárokat. Ha valaki kutat, vagy olyan közösségi, nevelési munkát végez, ami fontos, akkor ez a díj egy kis visszajelzés lehet számára forintosított, nem pedig egy váza, vagy dísztoll formájában. Ez az év bármely szakában jól jön egy pedagógusnak.

Ki fog dönteni a díjról?
Két gyermekem van, Zita és Luca, velük közösen hoztuk létre az alapítványt. Lengvárszky Attilával is beszélgettünk erről, az egyetemet is be szeretnénk vonni. Egy ötfős kuratóriumot tervezünk, javaslatot kérünk majd az iskola vezetőitől és az egyetemtől, hogy mely két pedagógust jutalmazzunk – egy fiatalt és egy idősebbet. Meg fogjuk hallgatni a közösség vezetőjének a véleményét.

Mit szeretnének elérni?
Azt, hogy az oktatás-nevelés visszakerüljön arra a rangra, amelyre méltó lenne. Európában Finnországban van olyan megbecsülése a tanári szakmának, hogy ők állnak a társadalmi ranglétra élén, csak utánuk jöhet bárki más. Mert minden társadalom alapja a tanítás. Hogy egy társadalom hogy fog boldogulni 15-20 év múlva, az azon múlik, hogy kik jönnek ki az iskolából, milyen minőségű emberfők.

ÚJRAKEZDÉS ÉS **JUBILEUMI ÉVAD**

25 éves a Janus Egyetemi Színház. A Covid-időszak őket is megviselte; az újrakezdésről, a tervekről és az ünneplésről beszélgettünk Mikuli Jánossal, a színház vezetőjével.

Balogh Robert | Csortos Szabolcs

Hogy vészelte át a JESZ a Covid-járvány időszakát?
Remélem, már csak egy rossz emlék, de keserves volt. A színház a lényegét vesztette el: nem találkozhattunk a közönséggel. Próbálkoztunk a kapcsolattartással az online térben, YouTube-csatornán, Facebookon, interjúkkal… Születtek izgalmas dolgok, például a *Kezembe temetem forró arcomat* című előadásunkból filmet forgattunk, így a társulat megismerkedhetett azzal, milyen a kamera előtt állni – korábban nálunk ezt nem lehetett megtanulni.

A régi előadásokat is meg lehetett nézni online!
Egy-egy régi felvételt közzétettünk, és megszólaltattuk régi tagjainkat, hogy mit csinálnak ma, hogy vannak. Ez a Facebookon sikert aratott – meglepően sokakat érdekelt. Összejött 70 interjú, melyekből összeállítottunk egy jubileumi kiadványt. Már lezártuk a szerkesztést, most tördelik, ősszel pedig kézbe lehet majd venni a *JESZESEK* című interjúkötetet. Rengeteg izgalmas életutat mutatunk fel, valaki műkörmös Dél-Angliában, más pedig Japánban egyetemi professzor.

Milyen előadásokat tudtatok már játszani?
A Trianon-előadásunkat, a *Biztonsági sáv*ot, *Az arab éjszakát* és a *Philoktétészt*… Ezek jó részét a közönség már láthatta online, de szerencsére jöttek a nézők az élő előadásokra is.

Meddig tudjátok még játszani a régi darabokat? Több mint egy év eltelt a lezárással, sorra végeztek a színészeitek…
A régi előadásoknak ez egy halálos ítélet. Néhány előadás talán még játszható, ez szeptemberben kiderül.

Felvételi lesz most?
Van egy produkciónk, a *Magammal viszem (1921)* című közösségi színház, amely az egyetem száz évvel ezelőtti Pécsre költözését tematizálja, ez az előadás a jubileumi programsorozatban is szerepelni fog. A munkát felvételivel kezdtük 2020-ban, de a próbafolyamat nagyon megszenvedte a Covidot. A darab a költözésről szól, improvizációkon alapul az előadás, mindenki a saját életét hozza be a produkcióba, és ezt ütköztetjük

azokkal a dokumentumokkal, amelyek az egyetem 100 évvel ezelőtti költözéséről szólnak. Csak közben elhúzódott a próbaidőszak, hol leálltunk, hol online próbáink voltak, és változott a létszám… Tizenegy fiatal maradt a kezdeti húszból a házi bemutatóra. Szeptember 1-jén lesz a valódi premier, és utána fogjuk játszani. Szóval van egy új egyetemistaprodukciónk, de továbbra is várjuk az érdeklődők jelentkezését.

Milyen darabokat láthat majd a közönség idén?
Idén 25 éves a JESZ. Újrakezdés és jubileumi évad. Őszre elkészül a jubileumi kötet, tavaszra pedig nemzetközi fesztivált tervezünk, és erre egy mozgásszínházi előadással készülünk. Októberben lesz a szintén újrakezdett, a járvány idején végigpróbált *Werther – szerelmes nyelvtöredék* című bemutató, amelyet Tóth András Ernő rendez. Én pedig '22 februárjára szeretném megrendezni Max Frisch *Biedermann és a gyújtogatók* című darabját. 30 évvel ezelőtt már színre vittem ezt a tandrámát, és nagyszerű érzés, hogy négy-öt régi szereplő is játszhat majd az új változatban. Nekik így köszönném meg, hogy 30 évig kitartottak mellettem. Ez az előadás pedig keretezhetné a rendezői pályámat és a JESZ-es munkámat.

A FEJLŐDÉS **MEGÉRI A KÜZDELMET**

*A Műszaki és Informatikai Kar „Mérnöknőnek lenni, mérnöknővé válni" címmel írt ki fotó-, poszter- és videópályázatot. A jelentkezők nevezett műveiken keresztül rávilágítottak, milyen a mérnöki pálya női szemmel, mi benne az érdekes, vonzó, mi az, ami lehetővé teszi, hogy a 21. század mérnöknői kiteljesedhessenek, megvalósíthassák önmagukat. A videó kategória győztesét, a Tunéziából származó **Ons Ben Dhaou**-t kérdeztem az élményeiről, aki harmadéves PhD-hallgató a PTE MIK építészmérnök szakán.*

Tóth Mariann | Csortos Szabolcs

Milyen üzenete van a videódnak? Gondolod, hogy nehezebb nőnek lenni a mérnöki pályán?
Nagyon nagy örömmel tölt el, hogy úgy veszem észre, egyre több nő érdeklődik e pálya iránt, és a munkaerőpiac is egyre több mérnöki, tudományos és műszaki végzettségű nőt fogad. A munkakörnyezet is egyre jobb, befogadóbb ezeken a területeken. Középiskolában egy voltam a nyolc lány közül a hetven főt számláló osztályban. Lehet, hogy furcsán hangzik, de sohasem éreztem, hogy máshogy bántak volna velem, mert nő vagyok. Mindig a munkámat, a teljesítményemet vették figyelembe, és nem a nemem. Mindig egyenlő bánásmódban volt részem. Néha hallok olyat a barátaimtól, hogy mást tapasztaltak, de én sosem éreztem, hogy másként kezelnének. Nem tudom, hogy ez véletlen-e, vagy azért van, mert az emberek kezdik megérteni, hogy ha nő is vagy, rengeteg „férfi" munkát el tudsz végezni.

Már harmadik éve tanulsz itt. Milyen élmény számodra eddig Magyarország?
Nagyszerű! Mielőtt Magyarországra érkeztem, már találkoztam a sajátomtól eltérő kultúrával, amikor néhány évvel ezelőtt Marokkóban jártam. Ott rengeteg különböző emberrel érintkeztem a világ minden tájáról. Így amikor Pécsre jöttem, kicsit jobban hozzá

voltam szokva a különböző országokból érkező emberekhez, az eltérő hagyományaikhoz, így ezek a különbségek természetesnek tűntek. Tulajdonképpen a kezdetektől otthon éreztem magam Pécsett. Szeretem ezt a várost, mert a szülővárosomra emlékeztet. A fővároshoz, Tuniszhoz közel élek, ami körülbelül húsz perc autóval. Egy kisváros, mint Pécs. Még a hangulata és a mediterrán éghajlata is nagyon hasonló.

Mit gondolsz a társadalom sztereotípiáiról a szakválasztással kapcsolatban?
Sokan még mindig úgy vélik, hogy vannak férfi és női szakterületek, és hogy a kettő élesen elkülönül. Én például lány létemre kiskoromtól fogva segítettem édesapámnak megszerelni dolgokat a ház körül, ez inspirált arra, hogy a dizájn, az építészet irányába tanuljak tovább. Szerencsés voltam, hogy megválaszthattam, mit szeretnék tanulni.

Amikor megnyertem ezt a díjat és egy barátom megkérdezte, hogy miről szólt ez a verseny, elmagyaráztam neki. Aztán feltette a kérdést, hogy miért nem rendeznek ilyet a férfiak támogatására is, akiknek szintén adódhatnak nehézségeik valamilyen területen a társadalom előítéletei miatt. Először meglepődtem a kérdésen, de aztán belegondoltam, hogy közöttük is bizonyára akad olyan, aki hasonló problémával szembesül, ha például olyan szakot választ, amit hagyományosan női hivatásnak tekint a társadalom, mint például a divattervező. Az említett barátom például az egyetlen férfi volt a csoportjában, és találkozott ezzel a problémával. Mára Tunézia-szerte híres divattervező lett belőle, saját márkája van. A munkája szuper, és keményen küzdött az álmai megvalósításáért. Viszont ha például gépészmérnök, vagy villamosmérnök lett volna belőle, ugyan nem lett volna ilyen jellegű gondja, de sosem lelné örömét a munkájában.

Van esetleg tanácsod olyan fiatal nők számára, akik mérnöknővé szeretnének válni?
A tanácsom: ha érdekel a műszaki, mérnöki pálya, ne aggódj. Bármiféle fejlődés megéri a küzdelmet, ne nyomd el önmagad, a képességeidet; mindent meg tudsz tanulni, amire csak szükséged van. Csak menj és vidd a képességeidet az asztalhoz, ahol mindenki ül. Hidd el, számítani fog, hogy ott vagy! Szuper vagy és szükségünk van rád a mérnöki pályán!

TÍZÉVES A **PÉCSI OROSZ KÖZPONT**

Az Orosz Világ Alapítvány támogatásával jött létre a PTE-n az Orosz Központ, melyet dr. Végvári Valentyina vezet. Tanfolyamok, kulturális programok és vetélkedők sorát szervezték meg a tíz esztendő alatt. Minden évben orosz nyelvtanfolyamot indítottak, nemcsak magyaroknak, hanem külföldieknek is, angol közvetítő nyelv segítségével.

Balogh Robert | Csortos Szabolcs

Mire a legbüszkébb?
Nemcsak Magyarországon vagyunk ismertek, híresek; az Orosz Világ Alapítvány is nagyon elégedettek a munkánkkal, a szervezet támogatásával működő 115 Orosz Központból is szoktak a kollégák engedélyt kérni, hogy egy-egy rendezvényünk ötletét átvegyék.

Milyeneket vettek eddig át?
Puskint olvasunk különböző nyelveken a születése napján. Ez már hagyománnyá vált, az Orosz–Magyar Társasággal közösen az orosz nyelv napján, június 6-án a Pécsi Nemzeti Színházban, vagy a Széchenyi téren és az Orosz Központban olvasunk fel Puskin-verseket vagy -prózákat. Mára ez nemzetközi eseménnyé vált. A gasztronómiai rendezvényünket december elején rendezzük, az a címe, hogy „Világ konyhái, egyesüljetek!"

Ez egy finom szójáték a világ proletárjai, egyesüljetek! jelmondattal. De mit jelent a valóságban?
Igen, ezt a mondatot még Marx Károly találta ki – kicsit eljátszottunk vele. Sok külföldi hallgató is tanul a PTE-n, ez a rendezvény arra szolgál, hogy bemutatkozhassanak. Az orosz konyhán kívül volt már lett, német, lengyel, magyar, olasz, spanyol, és még sorolhatnám. A hallgatók, a város lakói otthon főznek és elhozzák a nemzeti ételeiket, hogy bárki megkóstolhassa őket és a recepteket megismerhesse.

Mit terveztek a jubileumra?
Alekszej Fatyjanov megzenésített versei annyira népszerűek Oroszországban, hogy sokan már népdalnak tartják őket. 2018-ban, születésének 100. évfordulója alkalmából rendeztünk egy koncertet Pécsett, melyen orosz művészek is felléptek, sőt, Fatyjanov unokája és dédunokája is olvastak fel a művész verseiből. Ismerem a Kazinczy-érmes műfordítót, Székely Lászlót, és mivel tudtam, hogy gyönyörűen énekel, megkértem, hogy fordítson Fatyjanov-verseket, és énekeljen a rendezvényen. Olyan nagy sikere volt, hogy az orosz művészek meghívták őt Fatyjanov szülőházába. Végül egy teljes kötetnyi verset fordított le Székely László, amit az Orosz Világ Alapítvány támogatásával meg is jelentetett Szívemben zeng egy dallam címmel. A kiadvány egy CD-t is tartalmaz, vagyis énekelve is meg lehet ismerni ezeket a műveket. Ezt a könyvet mutattuk be a közelmúltban.

Soproni András 111 Puskin-verset fordított újra, őt is meghívtuk.

Rendezvénysorozatot tervezünk Alekszandra Pavlovna Romanova, I. Pál orosz cár lányának emlékére. Kevéssé ismert, hogy József osztrák főherceg feleségeként mennyire rajongott Magyarországért és hazánk kultúrájáért. Az a legenda róla, hogy ő javasolta, hogy a magyar zászlóban a piros és a fehér színen kívül legyen zöld is. Imádta Magyarországot, jobban szeretett itt élni, mint a bécsi udvarban. Szülési komplikációk következtében vesztette életét, egy ürömi kápolnában nyugszik. Rá emlékeznénk, részben történelmi szempontból, részben egy gyerekrajz-kiállítást rendezünk a tevékenységéről. Hamarosan megjelenik egy könyv az életéről, ezt is be szeretnénk mutatni. Természetesen folytatjuk tovább az orosz nyelvtanfolyamokat és a Beszéljünk oroszul! esteket, ahová nemcsak diákok járnak, hanem pécsiek is. Még sok eseményünk lesz, a honlapunkon *(https://oroszkozpont.pte.hu/)* tájékozódhatnak az érdeklődők.

GÖRDÜLÉKENY **BENDZSÓS**

Harka Éva | Csortos Szabolcs

Különleges hangzású a bendzsó – ha valaki hallotta egyszer, mindig azonosítani tudja, és sosem felejti el. Így volt ezzel Palkó Attila, a KPVK hallgatója is, aki továbbment, és meg is tanult játszani ezen a hangszeren. A húrokat külön-külön kell pengetni, ezért nagyon fontos a pontosság és a gyorsaság!

Apropó sebesség: több mint öt éve longboardozik. Ez egy nagy kerekekkel, nagy felfüggesztésekkel rendelkező hosszú deszka, amivel minél gyorsabban kell leérni lejtőkről. Driftelni is lehet vele, ami meglehetősen látványos. És Palkó Attila elképesztő videókat is készít erről! Magyarországon aktívan nagyjából száz ember szenvedélye a longboard.

Képek és felvételek az Instán, interjú pedig a *www.univpecs.com* weboldalon!

EGYETEMI WEBSHOP, EGYETEMI BOROKKAL

A Pécsi Tudományegyetem Szőlészeti és Borászati Kutatóintézetében augusztus 11-én már megkezdték a korai szőlőfajták betakarítását, a sylver táblában csattogtak először a metszőollók. Sokan még mindig nem tudják, hogy a Pécsi Tudományegyetemen folyó szőlészeti és borászati kutatások a tudományos publikációkon túl bizony borok formájában is mutatnak eredményeket.

Győrffy Zoltán | Csortos Szabolcs

Az itt készülő borok tavaly óta Pécsi Egyetemi Borbirtok márkanéven kerülnek forgalomba, az utóbbi időben sok rangos elismerést szereztek; aranyérmeket az országos borversenyen és a Vinagora nemzetközi borversenyen, bekerültek a Pannon borrégió 25 legjobb bora közé, vagy éppen Magyarország top 100 bora közé.

A borok immáron a saját, Pázmány Péter utcai borszaküzlet mellett több vinotékában és webshopban is elérhetők. Az idei év új fejlesztése a pteshop.hu webáruház, ahol közvetlenül is vásárolhatunk az egyetemi borokból, sőt, az ősz folyamán más egyetemi ajándéktárgyak is elérhetők lesznek.

A Szentmiklós-hegy leve már lapzártakor is megvásárolható online az Európai Unió bármely országából, de heteken belül érkeznek az egyetemi ajándéktárgyak is: ruházati cikkek, szabadidős termékek, ékszerek, de lesz egyetemi csokoládé és kávé is! Érdemes felkeresni a boltot, hiszen rendszeres akciók, időszakos kedvezmények várják a vásárlókat, sőt, akár ingyenes kiszállítással is hozzá lehet jutni az egyetemi borokhoz és egyéb termékekhez.

PTESHOP.hu

HASZNÁLJUNK FŐZÉSHEZ KONYHAI HULLADÉKOT?

A fenntarthatóság erősödő trend a konyhában is. A „zero waste" hívei arra esküsznek, hogy főzzünk úgy, hogy minden alapanyagunkat felhasználjuk. A legújabb csavar viszont az, hogy ha keletkezett bármilyen zöldhulladék a főzés során, azt is használjuk fel élelmiszerként. Dr. Turcsán Juditot, a PTE ETK Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet igazgatóját, az élelmiszertudományok habilitált doktorát kérdeztük.

Harka Éva | Csortos Szabolcs

Mi a véleménye a zero waste és mi a hulladékokat felhasználó konyháról?
A zero waste irányzat a követendő példa szerintem, és élelmiszerbiztonsági szempontból is ez a kívánatos. Ez amellett, hogy eleve nincs hulladék, azt is jelenti, hogy tudjuk, mikor és hányan fogunk enni, kinek milyen az étvágya. Így nincs mit kidobni, nincs mit eltárolni.

Sok e témában íródott szakácskönyvben láttam, hogy a zöldségeknek olyan részeit is felhasználják, ami nem megszokott alapanyag.
Azt gondolom, az erőteljes reformkonyha szűk réteget tud megszólítani Magyarországon. Amit mind a környezettudatosság, mind a fenntarthatóság szempontjából szem előtt kell tartani, az az, hogy idénygyümölcsöket, -zöldségeket kellene fogyasztanunk. Az, hogy a világ bármely pontjáról ide lehet szállítani bármilyen gyümölcsöt bármikor, mintha eltörölte volna az évszakokat. Pedig nem biztos, hogy epret decemberben kell enni! A tél inkább a savanyúságok időszaka, ami táplálkozásegészségügyi szempontból is előnyösebb, hiszen a savanyúságok tudják fedezni például a C-vitamin-szükségletünket.

Mennyire kell tudatosnak lenni a főzés terén?
A tudatosság a tervezéssel kezdődik. Például nem vásárolom túl magam. Tudnom kell, hogy hány napra és hány főre veszek alapanyagokat, így viszonylag pontos mennyiséggel tudok kalkulálni. Fel tudom mérni, mennyi ideig kell tárolnom felhasználás előtt az alapanyagokat úgy, hogy frissek maradjanak. Amikor elkészítem az ételt, tudom, hogy hány főre főzök és ki mennyit eszik. Ha későbbre is el akarom tenni az élelmiszert, tudom, mennyi ideig akarom tárolni, és ez alapján választom meg az alapanyagot, ehhez képest határozom meg a főzés idejét. A teljes folyamatnak tudatosnak kell lennie ahhoz, hogy valóban zöldek legyünk.

OLIMPIA 2021

Hogyan teljesítettek a PTE-s olimpikonok?

Óriási figyelem övezte a tokiói, 32. nyári ötkarikás játékokat. A magyar sportolók az éremtábla 15. helyén végeztek, 20 érmet (6 aranyat, 7 ezüstöt és 7 bronzot) szereztek. Egy ország figyelt lélegzet-visszafojtva, de valljuk be, a mi szívünk akkor dobbant nagyot, amikor a PTE-hez is kötődő sportolónak szurkolhattunk.

Halmos Zoárd

Bicsák Bence szenzációs teljesítményt nyújtott: az 1500 méter úszás, 40 kilométer kerékpározás és 10 kilométer futást teljesítve 1:45:46-os idejével a hetedik helyen ért célba. *Ez a hetedik hely nekem egy győzelemmel ér fel* – nyilatkozta közvetlenül a verseny után az MTVA-nak a sportoló. Bicsu egyébként 2018-ban a PTE Év Férfi Sportolója 2. helyezettje volt, többször elnyerte a PTE Sportiroda ösztöndíját is.

Cirjenics Miklós cselgáncsozó a nyolcaddöntőben kapott ki a világbajnoki ezüst- és bronzérmes orosz Nyijaz Iljaszov ellen, ipponnal. *Az volt a taktika, hogy két percig fárasztom őt. Volt két indulásom, az elsőt elég veszélyesnek éreztem, egy fojtáshelyzet is kialakult. A másodikat megkontrázta, ennyi történt. Ilyen a sport* – összegzett az MTVA-nak Cirjenics Miklós, akit szintén többször támogatott korábban ösztöndíjjal a PTE Sportiroda.

Kenderesi Tamás pillangóban a 4. helyet szerezte meg a japán fővárosban. Volt már ennél jobb helyezése, a riói olimpián harmadik lett ugyanebben az úszásnemben. Hatalmas öröm viszont, hogy e számban lett olimpiai bajnok Milák Kristóf.

Krausz Gergely már az indulásával sporttörténelmet írt: ő volt az első magyar tollaslabdázó férfi egyesben az ötkarikás játékokon. A csoportmérkőzések után két vereséggel búcsúzott, előbb az indonéz Anthony Sinisuka Ginting, másodjára az orosz Szergej Szirant ellen vesztett.

Madarász Dóra asztaliteniszező az 1. fordulóban kiesett az esélytelenebbnek tartott nigériai Offiong Edem elleni ötszettes találkozón. Csapatban a nyolcaddöntőben a második kiemelt japán csapattal szemben maradt alul a magyar gárda.

Major Veronika sportlövőnk a 34. helyet szerezte meg légpisztolyban, és a 35. helyet sportpisztolyban.

Pupp Réka 52 kg-os judóban 5. lett élete első olimpiáján. A nyitófordulóban bravúrosan legyőzte a 2016-os olimpia aranyérmesét, Majlinda Kelmendit, végül a bronzmérkőzésen vereséget szenvedett a riói ezüstérmes Odette Giuffridától. *Nem rossz ez!* – nyilatkozta az MTVA-nak Pupp Réka, aki egyébként szintén a PTE Sportiroda ösztöndíjasa volt.

Sárosi Laura tollaslabdázó a csoportmérkőzések után búcsúzott, sajnos Achilles-ín-szakadást szenvedett, így nem tudta vállalni Krausz Gergellyel a vegyes párost.

Szívből gratulálunk, és reméljük, hogy a párizsi olimpián, 2024-ben nézők előtt küzdhetnek legalább ugyanennyien, legalább ilyen sikerekkel!

PTE SPORTIRODA
programok, ösztöndíjak, bajnokságok
https://egyetemisport.pte.hu/
https://www.facebook.com/ptesportiroda

A **HOLDIG** ÉS VISSZA!

A tavalyi sikereken felbuzdulva 2021-ben is meghirdette a PTE a MoonBike kihívást, melyhez dokumentált, kerékpárral vagy szobabiciklivel megtett távolságokkal lehetett csatlakozni. Részkihívásokkal, kitelepülésekkel is készültek a szervezők annak érdekében, hogy a virtuális közösségük tagjai megismerhessék egymást és a Pécsi Tudományegyetemet, illetve annak egészséges életmódra, környezettudatosságra nevelő projektjeit. Még Orfűn és Baján is a Hold felé bringáztak, közösen! Idén mindössze 55 nap kellett ahhoz, hogy a résztvevők együtt landoljanak a Hold felszínén, és megtegyék a két égitest közti 384 400 kilométeres a távolságot. Mire ez a magazin nyomdában kerül, már vissza is ért a csapat, sőt, megtették az 1 000 000 kilométert! És hogy folytatódik-e a Földön kívüli bringás kilométer-számlálás? A választ és a további részleteket a PTE MoonBike Facebook-oldalán kell keresni!

Harka Éva | UnivPécs Archív

MINDENHONNAN TEKERNEK

Argentína északi része, ahol élek, tökéletes mountain bike helyszín! Egyébként 2015 óta kerékpározom. A MoonBike programról a tanáromtól, Szűcs Zsuzsannától értesültem, akitől magyarul tanulok. Csak nemrég vágtam bele a nyelvtanulásba, egyelőre elég bonyolultnak tűnik ez a nyelv – mesélte Pablo Kasznar, aki patikus Yerba Buena városában és 411 kilométert tekert úgy, hogy arról screenshotot küldött a MoonBike programnak. A projekthez idén több mint 9 országból csatlakoztak, volt, aki Indiából! Több mint 400 kerékpáros jelentkezett, 20 verseny és szervezett bringás túra résztvevői tekertek a PTE MoonBike színeiben.

NEMZETKÖZI ÉS ZÖLD!

Csak megerősíteni tudjuk a kerékpározás előnyeit és világszerte kifejtett pozitív hatását; ideértve azt, hogy javítja a testi és lelki egészséget, hozzájárul a klímaváltozás elleni küzdelemhez, a légminőség javításához és elérhető, fenntartható közlekedési megoldást kínál az embereknek kortól és képességektől függetlenül. Ezen felül a tudomány is egyetért abban, hogy a kerékpározás lehet a kulcsa egy mindannyiunk számára most és a jövőben egyaránt biztonságos és fenntartható világ létrejöttének – írta David Lappartient, a Nemzetközi Kerékpáros Szövetség elnöke, amely szervezet szintén támogatta a MoonBike programot.

APA ÉS **FIA**

Hasan Yıldırım (Istanbul Aydın Üniversitesi, Törökország) Apa és fia *(Baba ve Oğlu) című fényképe a Pécsi Tudományegyetem PosiTivE fotópályázat közönségszavazásának győztese.*

Harka Éva | Csortos Szabolcs

A török diák körülbelül hat éve foglalkozik fényképezéssel. *A fotózás rádöbbent arra, milyen csodálatos dolgok vesznek körbe minket nap mint nap. Mindig olyasmit – fényeket, árnyékokat és színeket – veszek észre, amelyeket felhasználhatok a fotóimon. Ennél is fontosabb, hogy ezek jelentőségteljes dolgok, például kapcsolatok, kifejezések, gesztusok és érzések. A fényképezés azért érdekel, mert szeretek különböző szögekből nézni a világra. Szeretek emlékeket rögzíteni, halhatatlanná tenni a pillanatot. Amennyire lehet, igyekszem esztétikus képet visszaadni a világról.*

A nyertes fotóval kapcsolatban elmondta: *A házunkban készült, az apám és a testvérem szerepel rajta – a monitoron pedig anyám látható. Arra törekedtem, hogy a fekete és fehér hatással kiemeljem az apa és a fiú közötti köteléket.* Hasan Yıldırım is megküzdött a járvánnyal, de a maga módján: *Megpróbáltam a pandémia negativitását lehetőséggé alakítani. Személyes fejlődésemre összpontosítottam és könyveket olvastam, csiszoltam a nyelvtudásom, valamint természetesen részt vettem az online óráimon.*

facebook.com/PTE1367/

instagram.com/pte1367/

twitter.com/pte1367

linkedin.com/school/pte1367/

youtube.com/user/PTE1367

www.pte.hu

www pont univpecs pont com

KEMENESI GÁBOR VIROLÓGUS, MÁR A COVID19 ELŐTT IS A DENEVÉREKRŐL AZ EMBERRE TERJEDŐ BETEGSÉGEKET KUTATTA.
EJHA, VESZÉLYESNEK TŰNNEK.
KELL MÉG EGY KIS DENE-VÉR.
HRRR!!!
ÁTHARAPTA A KESZTYŰT A KIS BESTIA!
HAHAHAHA
DR KEMENESI MÉG NEM SEJTETTE, HOGY ÉLETE EGY CSAPÁSRA MEGVÁLTOZIK!
NAPPAL ALSZIK...
A FERTŐZÖTT ÁLLATKA HARAPÁSÁTÓL DENEVÉRTULAJDONSÁGOKRA TETT SZERT!
NAHÁT! HALLOM AZ ULTRAHANGOT ÉS TUDOK REPÜLNI!
ÉJSZAKA PEDIG...